

Raisins

South Africa

KOSTEGIDS
2026

Raisins

South Africa

Beautiful Country

BEAUTIFUL RAISINS

9 Groenpunt Way, Office 1, Keidebees

+27 54 495 0283

admin@raisinsa.co.za

Inhoudsopgawe

	VOORWOORD	03
	FNB: JY BESTUUR REEDS RISIKO – MAAR DOEN JY DIT DOELBEWUS?	04
	FNB: PERSONEEL	08
	BEDRYFSTRUKTUUR	09
	DOEL VAN HIERDIE GIDS	09
	BYDRAES TOT DIE PUBLIKASIE	10
	DIE WÊRELDMARK PRAAT... VERSTAAN JY DIE BOODSKAP?	11
	SUID-AFRIKA DROOGDRUIFSTATISTIEK 2025	13
	GEOGRAFIESE PRODUKSIE-AREAS	19
	DEELNAME EN AANNAMES	20
	PRODUKSIEKOSTE VAN DROOGDRUIWE	23
	INKOMSTEPOTENSIAAL	29
	BEDRYFSINKOMSTE, GELYKBREEK EN SENSITIWITEITSANALISE	46
	BESTE TEENOR DIE BEDRYFSGEMIDDELD	51
	KAPITAALUITLEG VIR VESTIGING VAN ROSYNTJIEDRUIWE	56
	DROOGBANE	61

Voorwoord

As produsent verstaan ek eerstehands die uitdagings en geleenthede wat ons droogdruiwebedryf daaglik ervaar.

Hierdie kostegids is nie bloot 'n versameling syfers nie – dit is 'n praktiese bestuursinstrument wat ons help om beter besluite te neem in 'n toenemend komplekse ekonomiese omgewing.

Die 2025-seisoen het weereens die veerkragtigheid van ons bedryf bewys. Met 'n plaashekwaarde van meer as R3 miljard en 'n sterk herstel in produksie en winsgewendheid, sien ons duidelik dat die fondament van die bedryf gesond is. Wat vir my as produsent besonder uitstaan, is die merkwaardige herstel in netto bedryfs-inkomste – van 'n verliesposisie in 2023 tot 'n sterk wins in 2025. Dit bevestig dat volgehoue fokus op produktiwiteit en kwaliteit werklik vrugte afwerp.

Terselfdertyd wys die gids duidelik dat kostedruk nie gaan verdwyn nie. Produksiekoste bly styg, met arbeid as die grootste enkele komponent. Tog sien ons ook dat produsente wat hul opbrengste verhoog en skaalvoordele benut, daarin slaag om kostes per ton betekenisvol te verlaag. Dit beklemtoon 'n belangrike beginsel: winsgewendheid lê nie net in prys nie, maar in doeltreffende produksie.

Een van die waardevolste insigte in hierdie gids is die verskil tussen die gemiddelde produsent en toppresteerders. Die data wys dat beter bestuur, hoër opbrengste en streng kostebeheer kan lei tot dramaties hoër bedryfs-inkomste. Hierdie is nie teorie nie – dit is praktiese bewys van wat moontlik is op plaasvlak.

Die pad vorentoe is ook belowend. Met projeksies wat verdere groei in produksie aandui, en geleenthede vir uitbreiding, tegnologiese verbetering en kultivarvernuwing, is die potensiaal groot. Dit vra egter doelgerigte beplanning en ingeligte besluitneming.

“

Ek wil elke produsent aanmoedig om hierdie gids deeglik te bestudeer en dit as 'n hulpmiddel te gebruik – nie net vir begroting nie, maar vir strategiese beplanning. Ons sukses as bedryf lê in ons vermoë om aan te pas, te verbeter en saam vorentoe te beweeg.

”

David van der Merwe
Raisins South Africa: Voorsitter

Groeten

FNB | Jy bestuur reeds risiko – maar doen jy dit doelbewus?

As daar een ding is wat produsente in die rosynebedryf goed verstaan, is dit dat onsekerheid deel is van die spel. Of dit nou weerstoestande, wisselvallige pryse, stygende insetkoste of logistieke uitdagings is – daar is min dinge in landbou wat ooit heeltemal seker is.

Tradisioneel fokus ons baie op goeie finansiële bestuur, beplanning en dissipline om hierdie uitdagings te hanteer. Maar miskien is daar 'n eenvoudiger manier om daarna te kyk: die meeste besluite wat 'n produsent daaglik neem, is in wese besluite oor risiko.

**En die waarheid is – produsente bestuur reeds risiko.
Die vraag is net of dit doelbewus of onbewustelik gebeur.**

Neem byvoorbeeld hoe produsente hul produk aanpas in ooreenstemming met die weer. Indien dit 'n seisoen is met hoë reënval, word minder Thompsons en Goue Sultanas gemaak, en meer geloogde produk. Indien die reën al op pad is, word Merbein vroeër gesny, al is die suiker nog nie optimaal nie – dit kan 'n klein impak op die gradering hê, maar dis steeds beter as wat die druiwe oopbars. Op die oog af is dit net 'n aanpassing, maar in werklikheid is dit 'n baie goeie voorbeeld van risiko-bestuur – die bestuur van produksie- en kwaliteitrisiko in reaksie op weerstoestande.

From offline to off the grid

As a leader in Agric finance, we're there to help farmers keep their farms running through Sustainable Agric Solutions

Switch to FNB Agric

Help changes everything

Terms and conditions apply.
Credit is subject to qualifying criteria.

First National Bank, First National Bank and Webank are divisions of FirstRand Limited. An Authorised Financial Services and Credit Provider (NBSFP001)

Dieselfde beginsel geld oor 'n wye spektrum van besluite op plaasvlak:

- Wanneer 'n produsent kies om in goeie jare reserwes op te bou, bestuur hy die risiko van swak jare.
- Wanneer daar in hervestigings of droogfasiliteite belê word, word produksierisiko oor die langtermyn aangespreek.
- Wanneer 'n kontantvloeiëbegroting gereeld opgedateer word, word likiditeitsrisiko aktief bestuur.
- Wanneer daar met 'n finansierder openlik en gereeld gekommunikeer word, word die risiko van ongeliktheid aangespreek. Dit lei tot beter begrip van die situasie en maak dit moontlik om vroegtydig aanpassings te maak (indien nodig).

Elke besluit wat nie gemaak word nie, en elke risiko wat nie aangespreek word nie, bring sy eie gevolge mee. Om 'n besluit te ignoreer en te hoop dat die uitdaging sal verdwyn, verminder nie net beheer oor die uitkoms nie – dit verhoog dikwels die risiko van groter uitdagings later. Dit geld vir insetpryse, opbrengs, arbeid, opvolging en selfs die interaksie met ander rolspelers in die waardeketting.

Boerdery is elke dag dinamies. Dinge gebeur nie altyd soos beplan nie, en dit is maklik om terug te val op ou praktyke van “die goeie ou dae”. Die risiko daarvan om op die ou manier aan te gaan, is dat dit 'n beperking plaas op nuwe idees, aanpasbaarheid, sowel as vooruitgang, wat die besigheid oor die langtermyn meer kwesbaar maak vir mark- en omgewingsveranderinge. Die risiko van vernuwung en verbetering lê in aanvanklike onsekerheid, maar dit bied ook die geleentheid om produksie, winsgewendheid en volhoubaarheid te verhoog.

Dit is ook belangrik om te besef dat die risiko's wat op plaasvlak ervaar word, nie geïsoleerd bestaan nie. Rolspelers verder op en af in die bedryf kan 'n wesenlike impak op die boerdery hê. Byvoorbeeld, produsente kan moontlik spog met graderings nadat daar druk op 'n verpakker toegepas is, maar indien die verpakker nie die produk kan verkoop nie, het dit uiteindelik 'n negatiewe impak terug op die plaas. Alle rolspelers in die waardeketting is afhanklik van mekaar, en 'n bewuste begrip van hierdie risiko's stel produsente in staat om hul eie risiko's beter te bestuur en verrassings te vermy.

Die verskil tussen reaktiewe en aktiewe risiko-bestuur is krities:

- **Reaktiewe bestuur** verwys na situasies waar daar eers opgetree word nadat 'n probleem reeds ontstaan het. Hierdie benadering is dikwels onvoldoende en nie volhoubaar nie.
- **Aktiewe risiko-bestuur** behels die voorsiening, beplanning en bestuur van risiko waar moontlik, sodat probleme beperk en geleenthede benut kan word. Dit is die benadering wat volhoubare boerdery onderskei.

Die geleentheid lê daarin om te besef dat risiko-bestuur nie slegs 'n noodsaaklikheid is nie, maar ook 'n strategiese geleentheid.

Wanneer produsente dit meer doelbewus benader, versterk dit nie net hul finansiële en produksie-posisie nie, maar verbeter dit ook die vermoë van die boerdery om in beide goeie en moeilike jare te floreer.

Produsente bestuur reeds daaglik risiko - die verskil lê daarin om dit doelbewus en gestruktureerd te doen.

Groete,

Dawie Maree
Hoof: Kommunikasie
en Bemaking
FNB Landbou

Madene Conradie
Landboubestuurder
FNB Landbou

From one generation to the next

FNB Private Banking partners with you, your family and your business to ensure that your family's legacy is preserved

Switch to FNB Private Banking

Help changes everything

From humble roots to towering yields

Cultivate sustainable agricultural growth with FNB

Sustainability is no longer optional, it's essential to the future of agriculture. FNB supports Enterprise agricultural businesses with tailored solutions that help you farm sustainably while remaining profitable, resilient and competitive.

Sustainable agriculture solutions

Solar and wind

Finance solar and wind energy solutions with flexible interest options. Reduce energy costs and your carbon footprint while securing reliable, affordable power.

Water

Access efficient irrigation, grey water recycling and water harvesting solutions that conserve water, optimise usage and protect yields during dry seasons.

FNB Agriculture Sustainability Loan

Benefit from competitive rates and flexible repayment terms to support sustainable initiatives such as shade nets, irrigation efficiency and waste management.

Advisory services

Our expert advisory services help you plan and implement a sustainability roadmap aligned to your farm's goals and ESG requirements.

Let us help you cultivate new opportunities and grow your business.

Contact the FNB Sales Acquisition team and get expert industry advice. For more information, visit fnb.co.za or e-mail agric@fnb.co.za

Contact your relationship manager

Help Changes Everything

Terms and conditions apply.

First National Bank A division of FirstRand Bank Limited. An Authorised Financial Services and Credit Provider (NCRCP20). FSP 624

FNB - Personeel

Danny Stannard

Bankier

072 631 6199

✉ Daniell.Stannard@fnb.co.za

Ian Maritz

Bankier

082 353 5780

✉ CMaritz2@fnb.co.za

Hendrina du Plessis

Bankier

076 812 2003

✉ HduPlessis3@fnb.co.za

Jerome Richards

Bankier

083 643 4019

✉ JRichards@fnb.co.za

Gerhard Jacobs

Bankier

078 803 9323

✉ Gerhard.Jacobs1@fnb.co.za

René Fourie

Area Bestuurder:

Laer Oranjerivier Area

072 110 9893

✉ Rfourie3@fnb.co.za

Hendrik Coetzee

Streekshoof:

Noord-Kaap

071 142 6020

✉ Hendrik.Coetzee@fnb.co.za

Madene Conradie

Landboubestuurder:

FNB Landbou

079 862 9752

✉ madene.conradie@fnb.co.za

Bedryfstruktuur

Raisins South Africa (Raisins SA) is 'n statutêre, nie-winsgewende instansie wat in die belang van die Suid-Afrikaanse droogdruive bedryf optree.

Raisins SA hanteer die administrasie van die statutêre heffing in terme van Wet 47 van 1996 en wend dit dienooreenkomstig aan in die belang van die droogdruive produsent. Raisins SA streef daarna om die volhoubaarheid van die bedryf te bevorder vir nou en die toekoms.

Die voorgenoemde word gedoen deur 'n platform te skep waar deelnemers in die waardeketting bedryfsrisiko's kan kommunikeer, om sodoende gefokusde bedryfsnavorsing te onderneem. Raisins SA is ook verantwoordelik vir die oordrag van relevante bedryfsinligting en kennis na sy lede. Daar is ook noue skakeling met bedryfsrelevante en regerings rolspelers om by te dra tot die bevordering van transformasie in dié bedryf.

Doel van hierdie gids

Die doel van hierdie dokument is om bedryfsnorme vir die bedryf te publiseer, met die volgende spesifieke doelstellings:

1. Lig produsente in vir beter produksiebesluite.
2. Bepaal die potensiele opbrengs op kapitaal vir die bedryf.
3. Tref vergelykings tussen 'n bedryfsgemiddeld en toppresteerders.
4. Identifiseer dienooreenkomstige bedryfsrisiko's en geleenthede.
5. Dien as riglyn vir finansiële beplanning en/of opstel van toekomstige begrotings.
6. Dien as verwysings dokument vir finansierders en ander rolspelers tot die bedryf.

Bydraes tot die publikasie

As vertrekpunt wil ons graag die deelnemers aan ons studiegroep bedank vir hul tyd en deelname.

Sonder hierdie toegewyde betrokkenheid is die publikasie van hierdie kostegids bloot nie moontlik nie. 'n Groot dankie aan Charl Koortzen, in diens van Frudata, vir die verwerking van die inligting en die aanbied van onderskeie terugvoersessies tydens die opstel van hierdie dokument.

Dit is belangrik om daarop te let dat alle data voor 2023 afkomstig is van beide Vinpro en Frudata, maar sedert 2023 word slegs Frudata se syfers gepubliseer.

Die samestelling van hierdie kostegids is te danke aan bydraes gelewer deur verskeie partye; onder andere produsente, verpakkers, finansierders en insetverskaffers.

Raisins SA wil graag ook ons borge bedank vir hul betrokkenheid in die publikasie van hierdie kostegids. **By uitsondering wil ons die FNB-span bedank vir hul direkte betrokkenheid en samewerking om hierdie gids te verwesenlik.**

Vrywaring

Die voorbereiding van hierdie dokument is noukeurig gedoen om die akkuraatheid van inligting sover moontlik te verseker. Die verbruiker van hierdie dokument wend dit aan op eie risiko. Nie die dataverwerkers, samestellers of die bedryfsliggaam kan aanspreeklik gehou word vir enige skade en/of verliese gevolglik van sodanige besluite of aksies geneem nie, terwyl enige voordeel wat hieruit voortspruit uitsluitlik tot voordeel van die verbruiker sal wees.

Afkortings

STD: Standaard
IND: Industriel
VGW: Van Geen Waarde
GEM: Gemiddeld
NBI: Netto Boerdery Inkomste

GG: Geweegde Gemiddelde
SA: Suid-Afrika
Aantal
***** Projeksies
! Raisin SA se afstamming van DTI in 2019
⋮ Oorskakeling na Frudata as enigste diensverskaffer (op grafieke)

Die wêreldmark praat... verstaan jy die boodskap?

Wêreldekonomiese en markfaktore wat Suid-Afrikaanse rosyntjieproduksie en -bemarking in 2026/27 direk beïnvloed.

Die Suid-Afrikaanse rosyntjiebedryf beweeg die 2026/27-seisoen binne onder toestande van verhoogde internasionale geo-politiese onsekerheid, hoër logistieke koste en toenemende mededinging vanuit ander produksielande. Die belangrikste faktore wat die bedryf in die volgende 12 maande direk sal beïnvloed, is ru-oliepryse, wisselkoerse, internasionale aanbod, plaaslike produksievlakke en uitvoerlogistiek.

Die grootste onmiddellike kostedruk bly internasionale oliepryse. Brent-ruolie het gedurende April 2026 gemiddeld ongeveer VSA\$117 per vat verhandel, hoofsaaklik as gevolg van spanning in die Midde-Ooste en onsekerheid rondom olie-uitvoer deur die Straat van Hormuz. Die Amerikaanse Energy Information Administration (EIA) verwag dat Brent ru-olie gedurende die tweede kwartaal van 2026 gemiddeld rondom VSA\$106 per vat kan verhandel, voordat pryse moontlik gedurende 2027 na ongeveer VSA\$79 per vat kan afkoel. Hoër oliepryse verhoog dieselkoste vir besproeiing, meganisasie, vervoer, droogprosesse en uitvoerlogistiek direk. Dit plaas druk op produsentemarges, selfs waar internasionale rosyntjiepryse relatief stabiel bly.

Die wisselkoers tussen die Suid-Afrikaanse rand en die Amerikaanse dollar bly een van die belangrikste bepalers van plaaslike rosyntjie pryse. Volgens die Suid-Afrikaanse Reserwebank-data het die rand teen laat Mei 2026 rondom R16,35 teenoor die dollar verhandel. Internasionale wisselkoers voorspellings dui daarop dat die rand waarskynlik oor die volgende 12 maande binne 'n band van ongeveer R15,80 tot R17,20 teenoor die dollar kan beweeg, afhangend van ru-oliepryse, Amerikaanse rentekoerse, plaaslike fiskale stabiliteit en wêreldwye risiko-sentiment. 'n Swakker rand ondersteun uitvoerinkomste en produsente se realisasie, maar terselfdertyd verhoog ingevoerde insetkoste soos brandstof en plaagdoders. Die rand se vooruitsig vir 2026/27 bly gevolglik uiters sensitief vir internasionale ru-olie- en rentekoersbewegings.

Die mees onlangse Suid-Afrikaanse lewerings vir die 2025/26-seisoen beloop ongeveer 97 000 ton. Hoewel dit beter is as die vroeëre verlaagde oesskatting, bly die oes steeds onder die aanvanklike optimistiese verwagtings van die bedryf. Die groter beskikbare volume verbeter uitvoerbesikbaarheid en markteenwoordigheid, maar verhoog ook die belangrikheid van effektiewe bemarking en voorraadbestuur gedurende die tweede helfte van 2026.

Internasionale pryse het gedurende 2026, ná die sterk marktoestande van 2024 en 2025, begin normaliseer. Thompson Seedless-rosyne het gedurende 2025 dikwels teen ongeveer US\$3 000–3 200 per ton verhandel, terwyl huidige pryse nader aan ongeveer US\$2 700–2 900 per ton beweeg. Turkse sultanas, wat gedurende 2025 sterk prysondersteuning as gevolg van kleiner oeste geniet het, verhandel tans rondom US\$2 450 – 2 550 per ton FOB Izmir.

Die verwagte herstel in Turkse produksie gedurende die tweede semester van 2026 kan verdere druk op internasionale pryse plaas namate groter volumes weer die mark betree. Suid-Afrikaanse uitvoerders sal gevolglik toenemend moet fokus op kwaliteit, dienslewering, markdiversifikasie en strategiese kontraktering om winsgewendheid te beskerm.

Logistieke prestasie en hawe-doeltreffendheid bly steeds 'n kritieke risiko vir die Suid-Afrikaanse uitvoerbedryf. Vertraagde dienslewering in hawens, verhoogde hanteringskoste en onbetroubare logistieke prestasie beïnvloed uitvoerkoste, kontraknakoming en internasionale kliëntevertroue direk. Agbiz beklemtoon voortdurend dat logistieke hervorming en infrastruktuurverbetering noodsaaklik is om Suid-Afrika se landbou-uitvoerpotensiaal te beskerm.

Teen hierdie agtergrond sal die mededingendheid van die Suid-Afrikaanse rosyntjiebedryf gedurende die volgende 12 maande hoofsaaklik bepaal word deur koste-bestuur, wisselkoersbewegings, logistieke betroubaarheid, kwaliteitdifferensiasie en die vermoë om strategies op internasionale markveranderings te reageer.

Raisins South Africa sal voortgaan om spesifiek op hierdie kernaspekte te fokus ten einde die bedryf se internasionale mededingendheid, marktoegang en langtermyn volhoubaarheid te ondersteun.

Suid-Afrika droogdruifstatistiek 2025

Die droogdruifbedryf maak 'n beduidende bydrae tot die skep van welvaart in beide die Noord- en Wes-Kaap produksie-gebiede.

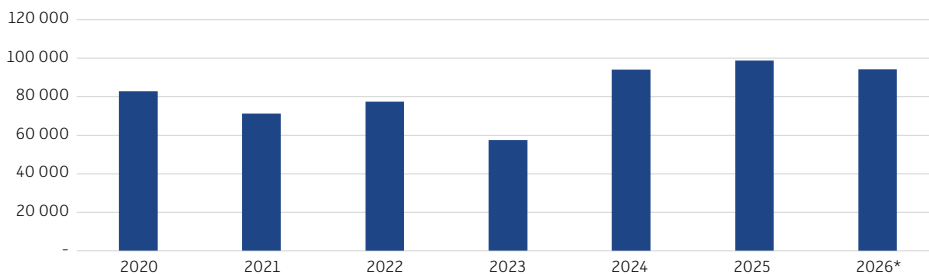
Die bedryf dra beduidend by tot die verligting van armoede deur werk te skep in veral landelike produksie-areas. Die bedryf is redelik gekonsentreerd in die Oranjerivier-gebied van die Noord-Kaap, tesame met die Olifantsrivier en enkele produsente in ander gebiede.

Die droog van druiwe is 'n intensiewe bedryf wat groot waarde tot die primere produk toevoeg, deur verdere verwerking op plaasvlak. Die totale plaashekwaarde was ongeveer R3 110 miljoen¹, gebaseer op die totale innames en die geweege gemiddelde pryse, 'n toename van ongeveer 32% vanaf verlede jaar se waarde van R2 363 miljoen. Ongeveer 74% van die tonne in 2025 was uitgevoer.

Die Suid-Afrikaanse bedryf verteenwoordig 8% van totale wêreldproduksie in 2025. Tabel 1 gee 'n opsomming van die sleutel bedryfstastieke.

Alhoewel Suid-Afrika die sesde grootste produserende rosyntjie-land in die wêreld² is, met 'n totale oesgrootte van ongeveer 98 877 ton vir 2025 (uitgesluit invoere vanaf Namibië), is Suid-Afrika die tweede grootste uitvoerder in die wêreld, met 73 553 tonne uitgevoer in 2025.

In 2020-2023 het ongunstige weerstoestande die volumes negatief beïnvloed het. Daarna het die produksie volumes spoedig herstel en aansienlik toegeneem. Raisin SA beraam dat vir 2026 die totale inlewerings 96 367 ton* kan beloop, waarvan ongeveer 2 000 ton vanaf Namibië ingevoer word³. Daar word verwag dat die bedryf die groeikoers sal volhou en daar word geprojekteer dat die innames teen 2030 ongeveer 116 482 ton* sal wees.

Figuur 1: Suid-Afrikaanse Inlewerings in tonne⁵

1 (Raisin SA Berekening, 2026)

2 (INC, 2026)

3 *(Raisin SA Berekening, 2026) (Raisin SA Inlewerings, 2026) Berekening: Poly graph gebaseer op 2024 ($y = -238,30x5 + 17\,801,78x4 - 479\,595,23x3 + 5\,261\,713,65x2 - 13\,434\,152,36x + 10\,540\,413,08$)

4 (Punt, 2026)

5 (Raisin SA Inlewerings, 2026) (Raisin SA Berekening, 2026)

Pad na 150 000 ton (gebaseer op die 2025-oes van 100 877 ton)

Die pad na 'n oes van 150 000 ton kan verstaan word as 'n geleidelike opbou vanaf die 2025-basis van 100 000 ton, met 'n reeks realistiese verbeterings en uitbreidings oor tyd.

Die eerste belangrike bydrae lê in die vervanging van ou wingerde, spesifiek die 20% wat ouer as 20 jaar is, veral Sultana-blokke. Deur hierdie wingerde met hoër-produiserende, moderne kultivars te vervang, kan 'n bykomende 12 000 ton gerealiseer word, wat die totaal na ongeveer 112 000 ton neem.

'n Verdere betekenisvolle styging kom van jong wingerde wat tans nog nie hul volle produksie bereik het nie. Hierdie wingerde, wat ongeveer 9% van die totale area uitmaak, verhoog hul opbrengs tipies van sowat 2 ton per hektaar tot ongeveer 7 ton per hektaar soos hulle volwasse raak. Dit kan 'n addisionele 7 000 ton bydra en die totaal tot ongeveer 119 000 ton verhoog.

Verbeterings in produksiepraktyke oor die bedryf heen bied nog 'n geleentheid vir groei. Selfs 'n gemiddelde verhoging van net 'n halwe ton per hektaar kan 'n bykomende 6 000 ton oplewer, wat die totaal na ongeveer 125 000 ton neem. Hierby kan die beperking van oesverliese, soos dié wat in 2025 met Merbein Seedless as gevolg van reën ervaar is, 'n verdere bydrae maak. Deur produkte te kies wat vroeër geoes kan word, soos SA Sultanas, kan verliese beperk word en sowat 4 000 ton herwin word, wat die totaal op ongeveer 129 000 ton te staan bring.

Die uitbreiding van die totale produksie-area dra ook by tot die groei. Konserwatief geskat kan ongeveer 500 hektaar nuwe aanplantings bykom, onder meer deur die vervanging van tafeldruiwe of deur wisselbou. Teen 'n opbrengs van ongeveer 8 ton per hektaar kan dit nog 4 000 ton toevoeg en die totaal na ongeveer 133 000 ton verhoog.

Die grootste enkele potensiële sprong lê in die maontlike verhoging van die Clanwilliamdam se wal, wat na raming sowat 2 000 hektaar ekstra besproeiing kan ontsluit indien dit realiseer. Teen dieselfde opbrengsaanname kan dit 'n verdere 16 000 ton bydra, wat die totaal tot ongeveer 149 000 ton bring. Die oorblywende klein gaping tot 150 000 ton kan oor tyd oorbrug word deur algemene verbeterings soos tegnologiese vooruitgang, beter kultivars en verhoogde bestuursdoeltreffendheid.

Dit is egter belangrik om te beklemtoon dat hierdie berekening op hoëvlak aannames berus en dat veral die Clanwilliamdam-uitbreiding aan beduidende tyds- en ekonomiese onsekerhede onderhewig is.

Sleutel Bedryf Statistiek

Tablel 1: Rosyntjie Bedryf Statistiek vir 2025

Item	Besonderhede	Eenheid	JoJ	2025	2024
Wêreldproduksie⁵	Totale Produksie	Ton	-10%	1 176 160	1 310 000
Voorraad op hande⁵	Begin	Ton	73%	154 200	89 207
Wêreldverbruik⁵	Jaarlikse verbruik	Ton	-12%	1 176 410 *	1 338 505
Eindvoorraad⁶	Eind	Ton	154%	153 950	60 702
Wêreld Bevolking⁷	Miljoen Persone (p)	p	5%	8 232	7 866
Per capita verbruik⁶	Internasionaal	Kg/p	-16%	0,14	0,17
Totale Suid-Afrika Inlewerings⁸	Totale Inlewerings	Ton	5%	98 877	94 088
SA bemerkbare produk⁶	(VGW ingesluit)	Ton	5%	92 945	88 443
SA Produk uitgevoer¹⁰	-	Ton	-6%	73 553	77 991
SA Plaaslike verbruik⁹	-	Ton	2%	9 206	9 022
SA inlewerings relatief tot wêreldproduksie⁶	SA bedryf teenoor Wêreld	%	17%	8%	7%
Suidelike Halfron¹⁰	-	Ton	-13%	179 414	206 725
SA inlewerings relatief tot Suidelike halfron⁶	Suidelike Halfron	%	21%	55%	46%
Wereld Uitvoere¹⁰	-	Ton	6%	913 274	860 935
SA inlewerings relatief tot wêreld uitvoere⁶	SA bedryf teenoor Wêreld	%	-11%	8%	9%

6 (INC, 2026)

7 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

8 (UNFPA, 2025)

9 (Raisin SA Inlewerings, 2026)

10 (Agnihub, 2026)

11 (Trademap, 2025)

Item	Besonderhede	Eenheid	JoJ	2025	2024
SA Produksiegebied	Totale bedryf ⁹	Ha	6%	15 751	14 796
	Oranjerivier ⁹	Ha	8%	13 428	12 476
	Olifantsrivier ⁹	Ha	-7%	2 129	2 286
	Ander Areas ⁹	Ha	483%	194	33
	Totale bedryf ⁶	Ton (nat)	3%	395 509	376 352
	Totale bedryf ⁸	Ton (droog)	5%	100 877	96 444
	Oranjerivier ¹²	Ton (droog)	4%	82 907	80 082
	Oranjerivier ¹³	Ton/ha (droog)	-4%	6,17	6,42
	Olifantsrivier ¹¹	Ton (droog)	14%	15 970	14 006
	Olifantsrivier ¹²	Ton/ha (droog)	22%	7,50	6,13
	Namibië ¹¹	Ton (droog)	-15%	2 000	2 356
Produksamestelling¹¹	Thompson	%	3%	58%	55%
	Goues	%	-7%	15%	22%
	Flame	%	-1%	6%	7%
	OR's	%	0%	3%	3%
	SA's	%	6%	10%	4%
	Korente	%	1%	4%	3%
	Ander	%	-3%	3%	6%
Waarde van produksie¹² (Plaashek)	Totaal	R miljoen	32%	3 110	2 364
	Oranjerivier	R miljoen	33%	2 652	1 998
	Olifantsrivier	R miljoen	15%	420	366
	Ander Areas	R miljoen	-	38	-

/// 12(Raisin SA Inlewerings, 2026)

/// 13(Raisin SA Berekeninge, 2026)

/// 14(DTI, 2019)

Item	Besonderhede	Eenheid	JoJ	2025	2024
Aantal produsente¹²	Totaal	Syfer	0%	773	773
	Oranjerivier	Syfer	0%	584	584
	Olifantsrivier	Syfer	0%	189	189
Aantal verpackers¹²	Totaal	Syfer	17%	7	6
Kapasiteit¹²	Verpakking	Ton	0%	100 000	100 000
Kapasiteit benutting¹²	Totale produksie / kapasiteit benut	%	4%	101%	96%
Arbeid¹⁴	Direk	Syfer	6%	27 259	25 606
	Indirek	Syfer	6%	2 493	2 342
Totale arbeid¹²	Totaal	Syfer	6%	29 752	27 948
Gemiddelde arbeid¹²	Direkte arbeid	p/ha	-	1,73	1,73
	Indirekte arbeid	p/ha	-	0,16	0,16
Totale arbeid¹²	Totale arbeid	p/ha	-	1,89	1,89
Afhanklikes geaffekteer¹²	Totale bedryf	Syfer	6%	148 761	139 738
Fiskale bydrae¹³	Nasionaal, Provinsiaal en Plaaslike Owerheidsvlak	R (miljoen)	-	1 122	1 122

SAFARI

SAFARI UPINGTON IS A WORLD CLASS PRODUCTION FACILITY.
THE 8TH LARGEST PLANT OF ITS KIND IN THE WORLD.

EVERY DAY, WE ARE
DEDICATED TO OUR MISSION
TO CREATE MORE SMILES
WITH EVERY SIP AND EVERY
BITE TO LIFE.

PepsiCo is one of the world's leading food and beverage companies, serving more than **200 countries and territories around the world**. PepsiCo Sub Saharan Africa employs more than 12, 000 people across our three business divisions: SA Food and Beverages, Essential Foods and West, East and Central Africa (WECA). In South Africa, our key brands include SASKO, Weet-Bix, White Star, Simba, Lay's and Liqui Fruit.

Guiding PepsiCo is its vision to be the Global Leader in Beverages and Convenient Foods by winning with purpose through PepsiCo positive. PepsiCo positive is a strategic end-to-end transformation with sustainability at its core. This strategy guides how PepsiCo will transform its business operations to chart a new course to drive positive action for the planet and people. To this end, the Safari production facility in Upington uses solar power and embraces water consciousness with a water purifying plant for effluent to reduce water consumption.

It is a world-class production facility, the **8th largest plant of its kind in the world**. To ensure the superior quality that our Safari products are known for, our plant is BRC and ISO 14001 accredited and AIB certified. All products are laser scanned for quality control.

📍 Louisvale Rd, Upington, 8801

☎ 054 337 2300

✉ Sanneliza.Coetzee@pepsico.com
Nico.Koch@pepsico.com
Pierre.Lotriet@pepsico.com

Geografiese produksie-areas

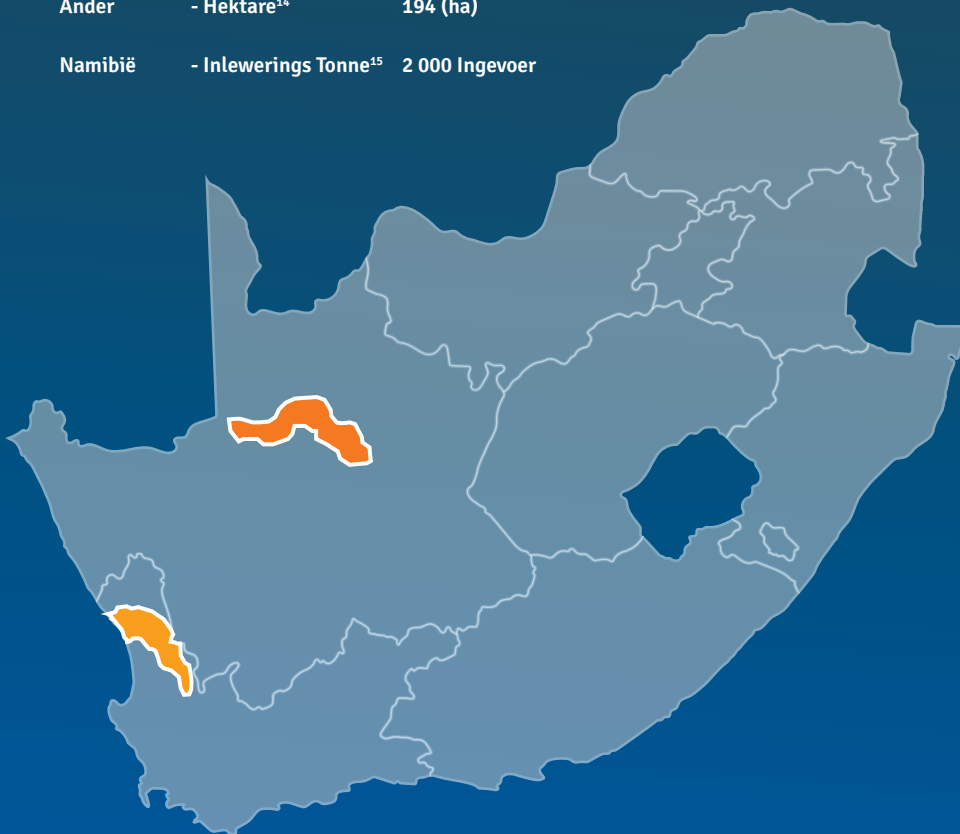
TOTAAL: Droogdruive Hektare ¹⁵ 15 751 (ha)
TOTAAL: Produksie tonne ¹⁶ 98 877 (ton)

Oranjerivier - Hektare¹⁴ 13 428 (85%)
- Inlewerings Tonne¹⁵ 82 907 (84%)

Olifantsrivier - Hektare¹⁴ 2 129 (14%)
- Inlewerings Tonne¹⁵ 15 970 (16%)

Ander - Hektare¹⁴ 194 (ha)

Namibië - Inlewerings Tonne¹⁵ 2 000 Ingevoer

Deelname en aannames

Bedryfsinligting word reeds vanaf 2019 deur Raisins SA saamgestel in samewerking met Vinpro en Frudata wat opgetree het as onafhanklike diensverskaffers.

Sedert 2023 tree Frudata alleenlik op as die onafhanklike diensverskaffer, en die jaarlikse deelname van produsente word deur Figuur 2 geïllustreer vanaf 2023 wat Frudata se studiegroep gebruik word.

2025 se steekproef is as volg saamgestel:

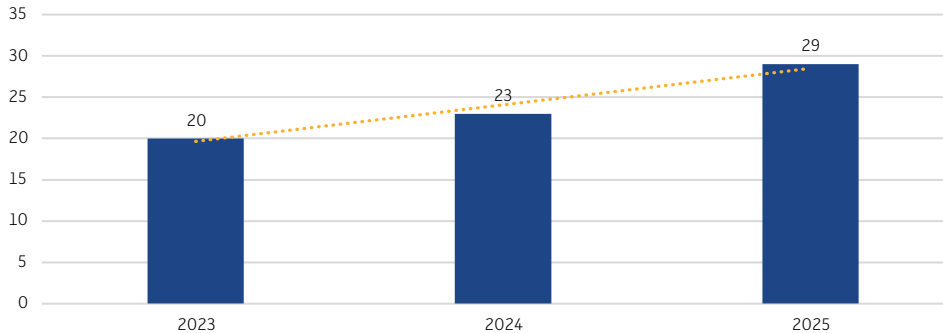

■ 24 vanuit die Oranjerivier ■ 5 vanuit die Olifantsrivier

1 601,08 hektaar, met 12 983,1 ton in totaal

Steekproefgrootte is ongeveer 13,13% van totale bedryfsvolume.

Die resultate in hierdie gids is gepubliseer uit die verwerkte data van die studiegroep deelnemers en slegs groepgemiddeldes word gedeel.

Figuur 2: Aantal deelnemers aan studiegroep¹⁷

Die volgende aannames en werksyuses is relevant tot hierdie publikasie:

- Die vertroulikheid van elke produsent is nie-onderhandelbaar en geen individuele data word openbaar nie. Resultate verteenwoordig slegs groep geweegde gemiddeldes en geen individuele syfers word hierin vervat nie.
- Die ontleding hanteer die vertakking in geheel (draende en nie-draende hektare) en daar word nie onderskei tussen kultivars en sekere blokke tydens die koste-ontleding getref nie. Die groter meerderheid van die deelnemers is gediversifiseerd en verskil ten opsigte van plaasgrootte.
- Die verslag verteenwoordig bedryfsgemiddelde syfers, wat bereken word deur die geweegde gemiddeld van al die deelnemers te bepaal.
- Met die berekening van voorsiening vir vervanging word items oor verskillende termyne afgeskryf teen vervangingswaarde:
 - » **Geboue** 60 jaar
 - » **Wingerde** 20 jaar
 - » **Los bates/produksiemiddele** 7 – 15 jaar
- Die winsgewendheid, oftewel netto boerdery-inkomste (NBI), word as totale inkomste ($R/t \times t/ha$) minus totale produksiekoste bereken. Laasgenoemde bestaan uit kontantuitgawes en voorsiening vir vervanging, maar sluit renteverpligtinge en belasting uit.
- Neem kennis dat daar na beide 'droë ton' en 'nat ton' verwys word in hierdie publikasie.
- Produksiekoste is al die uitgawes om die spesifieke oes voor te berei.
- Inligting ingesamel en verwerk is afkomstig van 24 produsente in die Oranjerivier en 5 in die Olifantsrivier.

Die uiteensetting van die kostegids is as volg:

- Daar word eerstens kostestruktuur besprekings hanteer, met onderskeid tussen kontant- en nie-kontantuitgawes.
- Daarna verskuif die fokus na inkomstegenerering vir die bedryf, waar opbrengs, gradering en pryse kortliks bespreek word.
- Aan die lig van die voorgenoemde, word daar gekyk na die marges in die bedryf. Die gelykbreek en sensitiwiteit van prys en opbrengs word kortliks bestudeer.
- Die gids word afgesluit om met 'n groter fokus na die bedryf se produksiegebiede te kyk en dit sodanig te bespreek. Ter opsomming is 'n aanduiding van sleutelfaktore tot die toppreesteerders se sukses.

20 YEARS
of excellent quality & service

Carpe Diem
RAISINS
The preferred global supplier of vine fruit

Plot 18, Straussburg, Upington, 8816
Tel: +27 (0)54 332 2901 - marketing@cdgroup.co.za
www.cdgroup.co.za

MACDONALD'S
TRANSPORT / WAREHOUSING
SINCE 1933

PROUDLY SERVING FOR
90 YEARS
WE THANK YOU

Kontak ons vandag vir 'n kwotasie

+27 87 095 2050
 sales@macdon.co.za
 www.macdonaldstransport.co.za

U VERVOER PROBLEEM
is ons spesialiteit

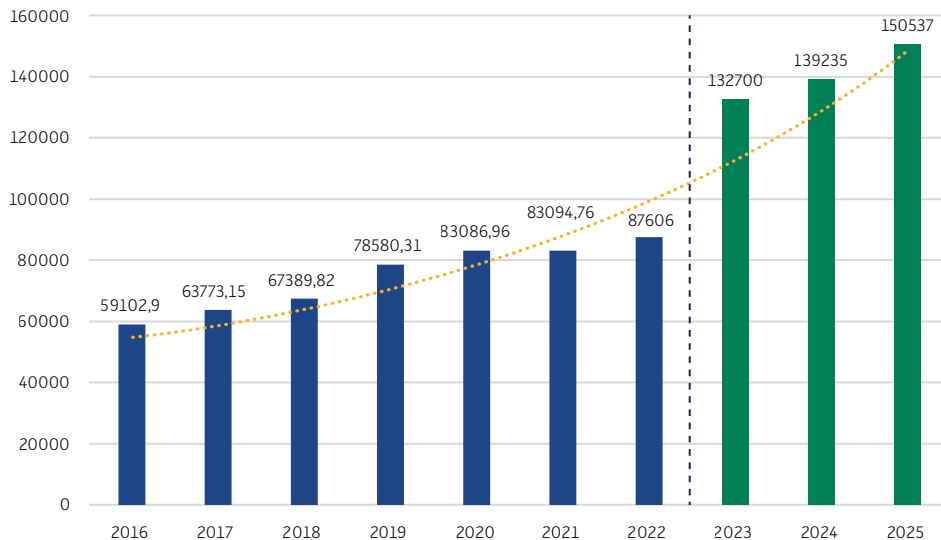
RAISINS SOUTH AFRICA NPC / KOSTEGIDS / 2026

Produksiekoste van droogdruive

Die afgelope tien jaar se totale produksiekoste (kontantuitgawes plus voorsiening vir vervanging) word voorgestel in Figuur 3.

Totale produksiekoste het vanaf R139 235 in 2024 toegeneem tot R150 537 in 2025 (styging van 8,12%).

Figuur 3: Totale produksiekoste¹⁸

'n Wesenlike verskil word opgelet tussen die 2022 en 2023 syfers (Oorskakeling na Frudata as enigste diensverskaffer voorgestel deur die stippellyn op die grafiek). Dit kan verduidelik word deur:

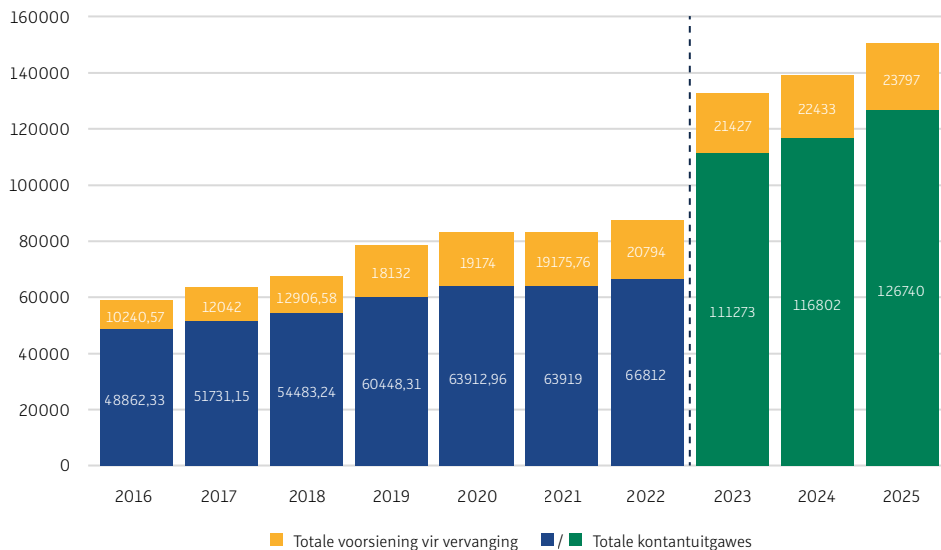
- Frudata neem die salarisse van eienaars en produksiebestuurders ook in ag, en nie net die arbeidskoste van minimum loon arbeiders nie.
- Frudata neem ook admin kostes in ag waar Vinpro gefokus het op meer direkte produksiekoste.

Figuur 4 toon die samestelling van totale produksiekoste. Die kontantuitgawekomponent verteenwoordig 84% van totale produksiekoste in 2025. Die verskil tussen die totale koste en kontantproduksiekoste is gelykstaande aan die voorsiening gemaak vir vervangingskoste wat die oorblywende 16% is van die totale produksiekoste.

Dit is noodsaaklik dat daar oor tyd voldoende voorsiening gemaak word vir kapitaalvervanging. Hierdie beginsel is veral belangrik vir die produksiebasis: volhoubare produksie vereis deurlopende vernuwing van wingerde as biologiese bate. Die vervanging van ou, minder winsgewende blokke skep nie net ruimte vir verbeterde doeltreffendheid nie, maar bied ook aan produsente die geleentheid om voordeel te trek uit nuwe en verbeterde kultivars.

Hierdie verbeterings kan onder meer verhoogde opbrengste, beter droogverhoudings, groter reënbestandheid, asook meer buigsame produksietydgleuwe insluit.

Kapitaalverbeteringe strek egter wyer as slegs die biologiese bates van die besigheid en sluit dus ook in: drooginfrastruktuur, meganiese toerusting, implemente, gereedskap en ander grootmaatinfrastruktuur (waterspreiding, behuising, ens.). Ongeveer 74% van die vervangingskoste word spandeer aan wingerde, sien Tabel 2 vir meer besonderhede.

Figuur 4: Samestelling van totale produksiekost¹⁹

Tabel 2: Samestelling van die totale voorsiening van vervangingskoste (koste per hektaar)²⁰

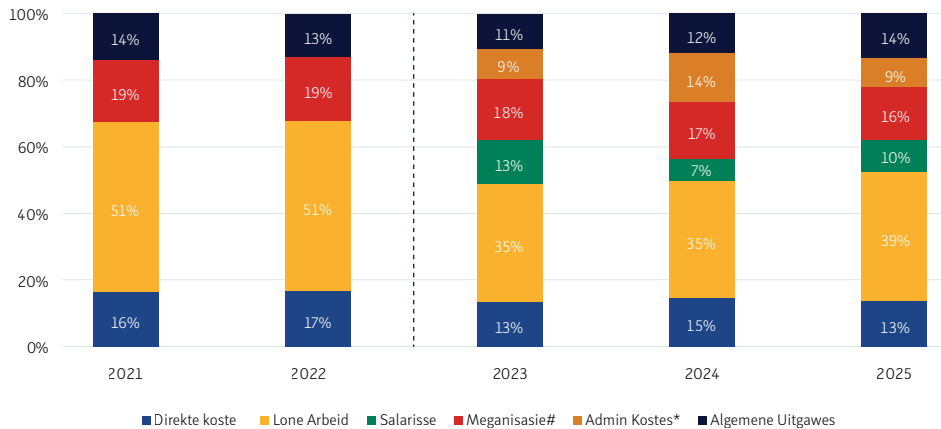
Samestelling van voorsiening van vervangingskoste	Vinpro & Frudata		Frudata		
	2021	2022	2023	2024	2025
Vervanging van wingerde	13 103	15 027	15 913	16 650	17 600
Vervanging van geboue	1 278	1 777	901	945	1 013
Vervanging van losgoed	4 794	3 990	4 613	4 838	5 184
TOTAAL	19 176	20 794	21 427	22 433	23 797

19 (Vinpro, 2022) (Frudata, 2026)

20 (Vinpro, 2022) (Frudata, 2026)

Kontant produksiekoste word saamgestel deur direkte kostes, arbeid, meganisasiekoste, administratiewe kostes en algemene uitgawes (Sien gedetailleerde uiteensetting in Tabel 17).

Arbeid bly steeds die grootste enkele produksiekoste. Lone arbeid verteenwoordig 39%, terwyl produksie en bestuur salarisse 10% verteenwoordig. Dus is dit gesamentlik 49% van die totale kontantuitgawes - verwys na Figuur 5.

Figuur 5: Samestelling van kontantuitgawes⁴⁹

Die meeste direkte produksie-insette (kunsmiss, spuitmiddels, brandstof, ens.), asook meganiese toerusting en onderdele, word ingevoer en is dus direk onderhewig aan die heersende wisselkoers (Figuur 29). Oor die afgelope drie jaar het die gemiddelde wisselkoers effens versterk vanaf 2023, dus verlig dit die druk op insetpryse.

Die styging in arbeidskoste dra wesenlik by tot die koste-knyptangeffek en produsente is voortdurend besig om praktyke te vernuwe vir die verhoging van produktiwiteit. Lone arbeidskoste verteenwoordig rondom 39% van kontantuitgawes van 'n onderneming se totale kontantuitgawe-kostestruktuur. Produksie-eenheidgrootte speel ook 'n rol, as gevolg van skaalvoordele verlaag die permanente arbeid per hektaar soos die produksie eenhede groter word.

Die volgende moet in ag geneem word rakende arbeid:

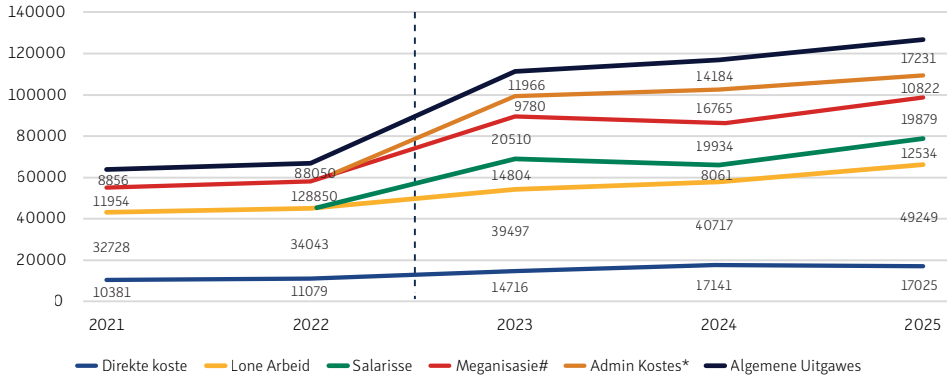
- Tipe produk geproduseer
- Hoeveelheid produk geproduseer

Dit is belangrik om die afgelope vyf jaar se toenemende arbeidskoste in konteks te plaas. Inleweringsvlakke het oor hierdie tydperk 'n gemiddelde jaarlikse groei van 6,73% getoon. Die grootste ommaswaai het egter in die 2023/24-seisoen plaasgevind, met 'n jaar-tot-jaar toename van 64%²¹ (57 515 ton na 94 088 ton) soos aangedui in Figuur 1.

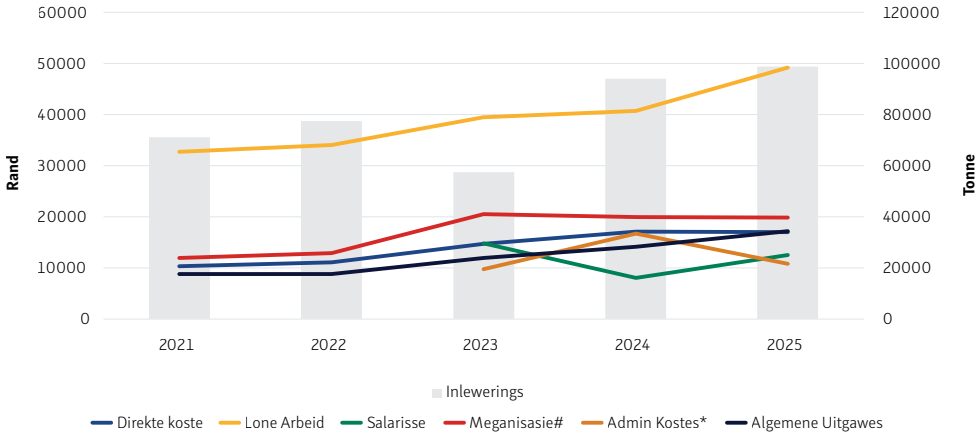

Sedert 2023 word gebruik gemaak van Frudata se syfers, die minimum loon het oor drie jaar gemiddeld gegroei met 7,69% sedert 2023, wat 'n effek het op die verhoging in arbeids koste²² vanaf 2023.

Die onderstaande Figuur 6 verwys na die verandering van kontantuitgawes oor die afgelope 5 jaar.

Figuur 6: Kontantuitgawes oor tyd²³

Figuur 7: Kontantuitgawes teenoor Inlewerings²⁴

Lewerings het sterk herstel vanaf 2023 en alhoewel stygende kostes, veral arbeids kostes, moontlik druk kan sit op winsgewendheid, as dit nie goed bestuur word nie, is dit duidelik dat die kostes per ton gedaal het oor die afgelope 3 jaar. In 2023 was die uitgawes R24 402/ton teenoor 2025 se R15 088/ton, 'n afname van 38%. Dus is dit duidelik dat die hoër gemiddelde produksie/hektaar (Tabel 14) skaalvoordele inhou.

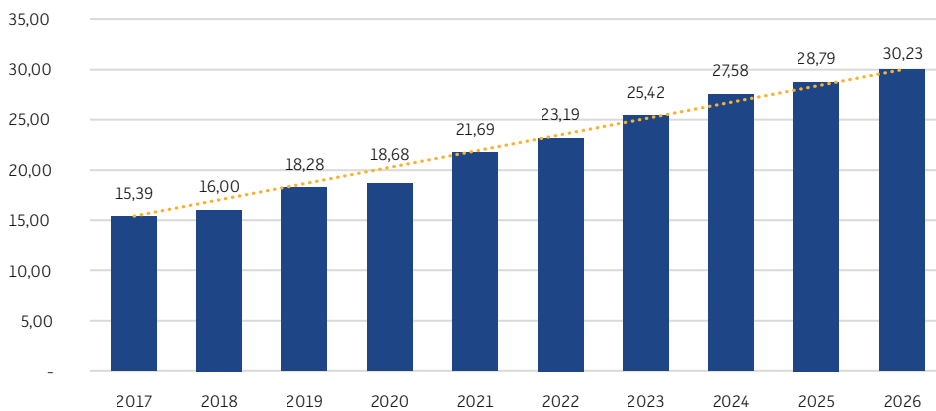

22 (Frudata, 2026)
 23 (Vinpro, 2022) (Frudata, 2026)
 24 (Raisin SA Inlewerings, 2026) (Frudata, 2026)

Die onderstaande Figuur 8 toon die historiese inligting vir die minimum loon. Dit ondersteun die ingevorderde bedryfsinligting en toon dus die volle impak daarvan sedert die 2017-seisoen. Die minimum loon vir 2025 was R28,79/uur wat 'n 4% verhoging is vanaf 2024 se R27,58. Die minimum loon het weer gestyg in 2026 met 5% na R30,23.

Indien die minimum loon gebruik word as die basis verdienste en die totale direkte arbeidsmag van 27 259 in berekening gebring word, is die totale beraamde loon uitbetalings vir die bedryf gelykstaande aan ongeveer R141 miljoen maandeliks. Die voorgenoemde syfer maak geen voorsiening vir personeel wat bo die gestelde minimum loon 'n salaris/loon verdien nie.

Die gemiddelde loon per hektaar vir die Oranjerivier is R49 249²⁵ en vir die Olifantsrivier is dit R31 434²⁴ (Tabel 17). Dus was die totale jaarlikse loon uitbetaling vir die bedryf in 2025 rondom R734 miljoen²⁶ gewees.

Figuur 8: Minimumloon R/uur²⁷

/// 25 (Frudata, 2026)

/// 26 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

/// 27 (Department of Employment & Labour, 2026)

Built on relationships.

Redsun Dried Fruit & Nuts

specialises in processing premium raisins cultivated along the Orange River in the Northern Cape, the Olifants River in the Western Cape, as well as in Namibia.

Our expertise spans both conventional and organically certified raisins, supported by hands-on technical assistance, quality guidance, and market insight that works for you.

- **Technical guidance**
- **Expert in-field support**
- **Robust Global Marketing**

Let's grow your next season together. Get in touch:

- Stry's Strauss- 054-337 8660
- www.redsun.co.za
- info@redsun.co.za
- Keimoes-Upington N14, 2km, Keimoes, Northern Cape, 8860

Inkomstepotensiaal

Produksievlakke en produkkwaliteit is bepalend tot die prestasie van die onderneming en dit is dus hier waar wesentliche verskille waargeneem word.

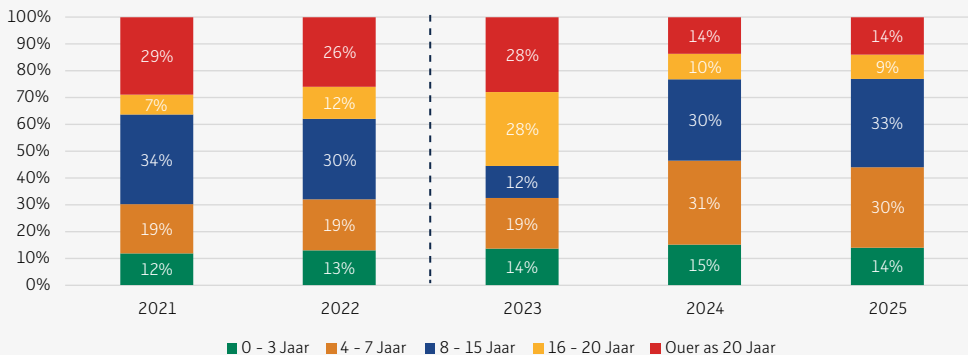
Dit sal egter in meer diepte hanteer word waar toppresterders bespreek word (Tabel 19).

Produksiebasis

Die onderstaande Figuur 9 toon die studiegroep resultate vir die ouderdom samestelling van droogdruiwingerde.

Daar moet in ag geneem word dat dit nie noodwendig dieselfde produsente is wat elke jaar deelneem nie en dus mag daar variasie in die tydreeksdata voorkom. Nieteenstaande is dit duidelik (Figuur 9) dat daar onder droogdruiwingerde (studiegroep deelnemers) 'n toenemende tendens is om te vernuwe.

Hierdie is ook 'n bevestiging van die positiewe sentiment in die bedryf en dat nuwe ontwikkelings en/of hervestiging plaasvind. Die 2021-2023 oeste was negatief beïnvloed deur ongunstige weerstoestande. Die 2025 oes was die grootste nog behaal, op 98 877 ton vanuit die Oranje- en Olifantsrivier. Dit is duidelik dat die produksie-basis (stokke ouer as 3 jaar) in hektare aan die toeneem is, wat weereens die groter oes ondersteun sowel as die bedryf se verwagtinge dat ons steeds sterk volume groei sal ervaar in die nabye toekoms.

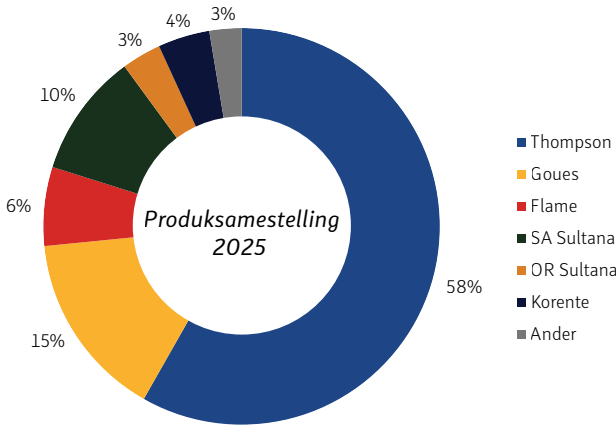

Figuur 9: Persentasie ouderdom samestelling²⁸

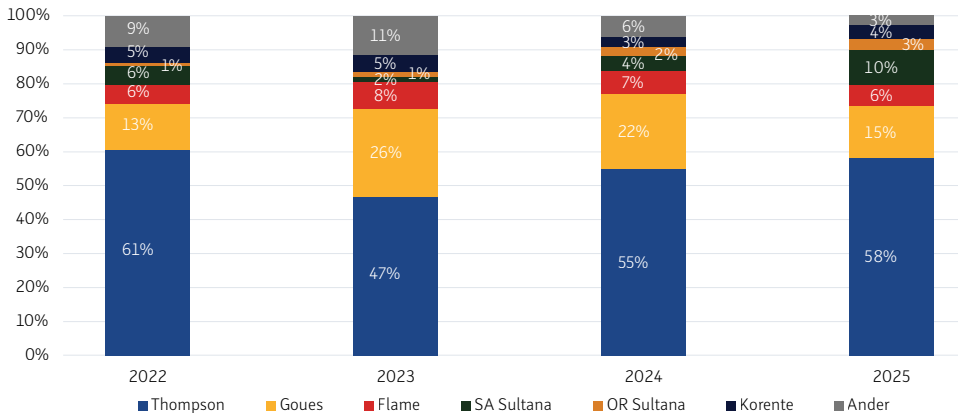
Produksamestelling

Die totale inlewerings van droogdruive vir 2025 was 100 877 ton (bruto gedroogde produk), met inlewerings vanaf Namibië ingesluit.

Die oessamestelling vir dieselfde jaar word in Figuur 10 voorgestel. Thompsons bly steeds die grootste droogdruifprodukt, wat 58% van die totale oes verteenwoordig, gevolg deur Goldens wat 15% uitmaak het vir 2025 (28% verlaging van 2024 af). Korente is beperk tot produksie in die Olifantsrivier-omgewing en dra tradisioneel jaarliks ongeveer 5% by tot die totale inlewerings – in 2025 was dit 4%. Flame, SA's en OR's (Sultanas) het onderskeidelik 6%, 10% en 3% bygedra tot die totale oes.

Figuur 10: Suid-Afrikaanse bedryf se produksamestelling²⁹

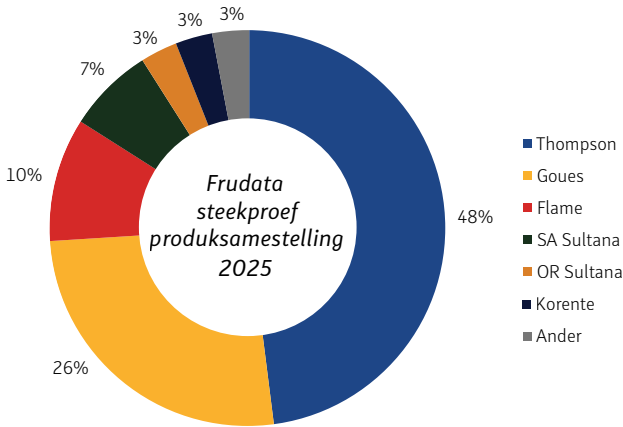

Figuur 11: Historiese Produksamestelling³⁰

29 (Raisin SA Inlewerings, 2026)
 30 (Raisin SA Inlewerings, 2026)

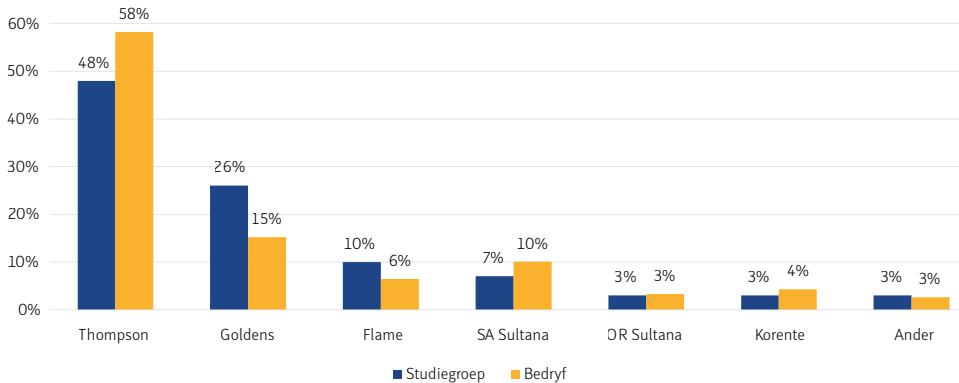

In Figuur 11 is dit duidelik dat Goldens aansienlik afgeneem het in vergelyking met 2023 en 2024. In kontras het OR Sultanas en Thompsons toegeneem. SA Sultanas het toegeneem met n weselike 6 persentasie punte.

Figuur 12: Frudata steekproef produksamestelling³¹

Die studiegroepdeelnemers se verteenwoordiging van die totale bedryf in terme van produksamestelling, verskil van die bedryfsgemiddeld. Terwyl Thompsons in die bedryf 10 persentasie punte meer is as die studiegroep, is die Goldens 11 persentasie punte minder. Figuur 13 toon die verskille meer duidelik aan.

Figuur 13: Produksamestelling verskil tussen Studiegroep en Bedryf³²

³¹ (Frudata, 2026) (Raisin SA Berekening, 2026)
³² (Frudata, 2026) (Raisin SA Berekening, 2026)

Gradering 2025

Die gemiddelde gradering vir die verskeie produkte van die studiegroepe in die 2025-oesjaar word in Tabel 3-11 en Figuur 14-26 getoon.

2025 was 'n baie geseënde jaar in terme van inlewerings sowel as kwaliteit persentasie wat relatief konstant gebly het.

Tabel 3 toon die verskeie graderings per droogprodukt in 2025 vir die Frudata studiegroep. Elk van die onderstaande droogprodukte sal in meer besonderhede hanteer word in die tabelle en figure wat volg. Dit sluit in die grootte, gradering en prysrealisasie van die onderskeie produkte.

Tabel 3: Gemiddelde gradering van droogdruive – Frudata studiegroep³³

Produk (tipe)	% KEUR	% STD	% IND	% VGW
Thompson	86%	1%	5%	7%
Goldens	75%	10%	8%	7%
Flame	88%	1%	6%	5%
SA Sultanas	86%	2%	4%	7%
OR Sultanas	76%	12%	6%	6%
Korente	89%	1%	4%	6%
Ander	55%	15%	20%	10%

Tabel 4: Gemiddelde gradering van droogdruive – BEDRYF³⁴

Produk (tipe)	% KEUR	% STD	% IND	% VGW
Thompson	87%	3%	4%	6%
Goldens	76%	11%	8%	5%
Flame	88%	5%	4%	5%
SA Sultana	84%	4%	4%	7%
OR Sultana	73%	14%	6%	6%
Korente	88%	2%	4%	7%

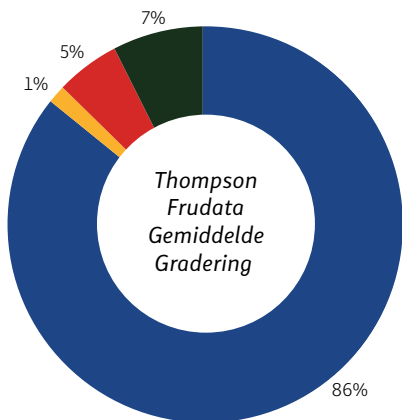
/// 33 (Frudata, 2026)

/// 34 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

Thompsons 2025

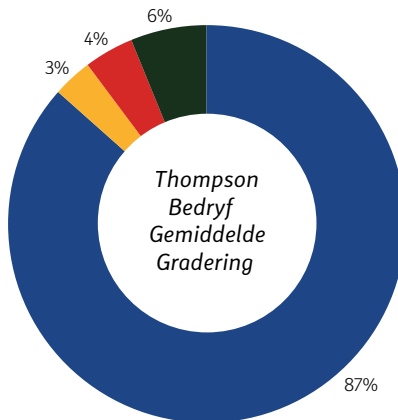
Tabel 5: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir Thompson-rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne³⁵

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
THOMPSONS (ALLE GROOTTES)	86%	1%	5%	7%	36 767	21 867	4 000	-	32 098	5 495
JUMBO	-									
BOLD	-									
MEDIUM	86%	1%	5%	7%	36 767	21 866	4 000	-	32 098	5 494
SMALL	90%	2%	2%	5%	33 000	25 000	4 000	-	30 393	0,43

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 14: Thompson Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep³⁴

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 15: Thompson Gemiddelde Gradering vir die Bedryf³⁵

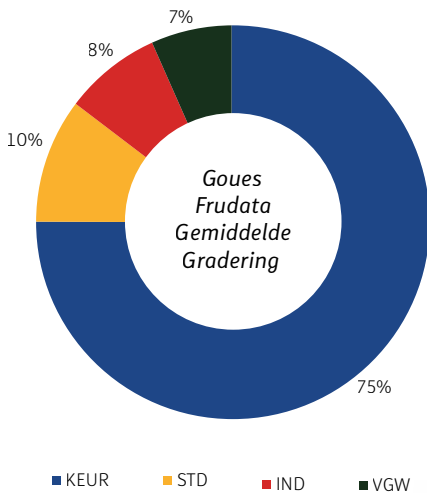
35 (Frudata, 2026)

36 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

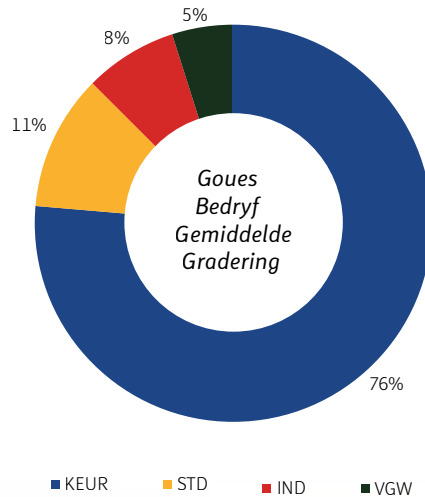
Goues 2025

Tabel 6: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir Golden-rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne³⁷

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
GOUES (ALLE GROOTTES)	75%	8%	7%	10%	41 305	28 680	4 000	-	34 277	3 095
JUMBO	79%	11%	5%	5%	60 914	36 705	4 000	-	52 093	71
BOLD	99%	0%	1%	0%	38 891	-	4 000	-	38 575	53
MEDIUM	75%	10%	8%	7%	40 865	28 482	4 000	-	33 772	2 971
SMALL										

Figuur 16: Goues Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep³⁶

Figuur 17: Goues Gemiddelde Gradering vir die Bedryf³⁸

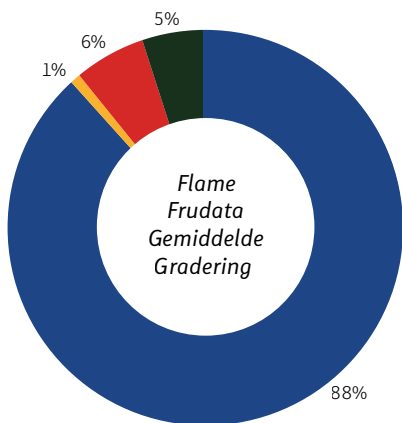
³⁷ (Frudata, 2026)

³⁸ (Raisin SA Berekeninge, 2026)

Flames 2025

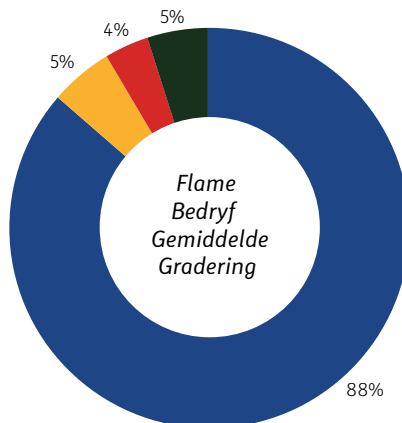
Tabel 7: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir Flame-rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne³⁹

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
FLAME (ALLE GROOTTES)	88%	1%	6%	5%	34 841	17 889	4 000	-	31 165	1 216
JUMBO	-									
BOLD	-									
MEDIUM	88%	1%	6%	5%	34 841	17 889	4 000	-	31 165	1 216
SMALL	-									

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 18: Flame Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep³⁸

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 19: Flame Gemiddelde Gradering vir die Bedryf⁴⁰

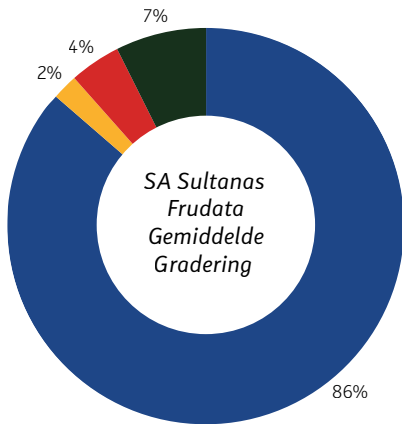
39 (Frudata, 2026)

40 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

SA Sultanas 2025

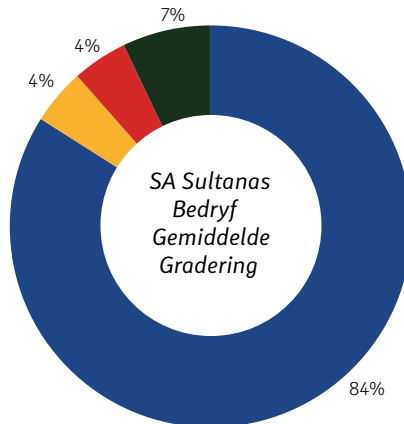
Tabel 8: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir SA-rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne⁴¹

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
SA SULTANAS (ALLE GROOTTES)	86%	2%	4%	7%	35 436	18 193	4 000	-	31 149	842,2
JUMBO	-									
BOLD	-									
MEDIUM	86%	2%	4%	7%	35 436	18 194	4 000	-	31 149	842,1
SMALL	92%	2%	2%	4%	33 000	10 000	4 000	-	30 626	0,1

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 20: SA Sultana Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep⁴⁰

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 21: SA Sultana Gemiddelde Gradering vir die Bedryf⁴²

41 (Frudata, 2026)

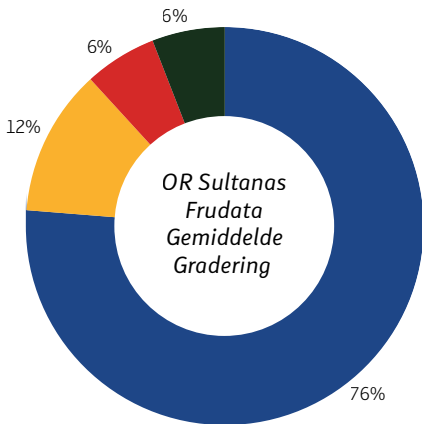
42 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

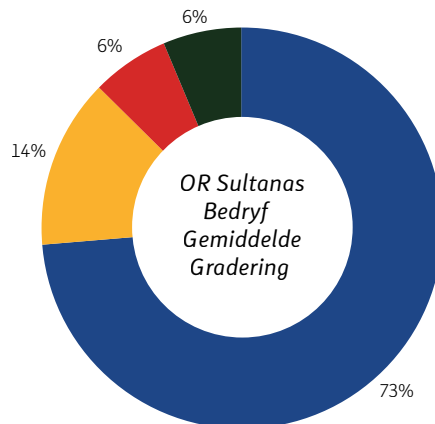
OR Sultanas 2025

Tabel 9: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir OR-rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne⁴³

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
OR SULTANAS (ALLE GROOTTES)	76%	12%	6%	6%	40 696	33 453	4 000	-	35 267	319
JUMBO	-									
BOLD	-									
MEDIUM	76%	12%	6%	6%	40 696	33 453	4 000	-	35 267	319
SMALL	-									

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW
Figuur 22: OR Sultana Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep⁴²

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW
Figuur 23: OR Sultana Gemiddelde Gradering vir die Bedryf⁴⁴

43 (Frudata, 2026)

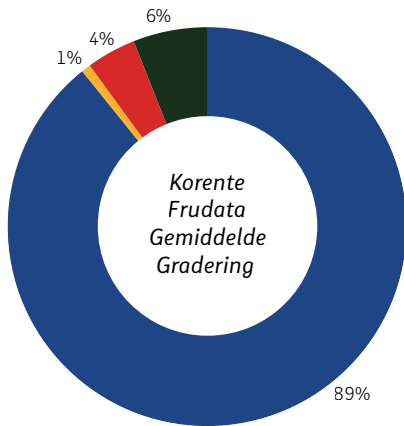
44 (Raisin SA Berekeninge, 2026)

Korente 2025

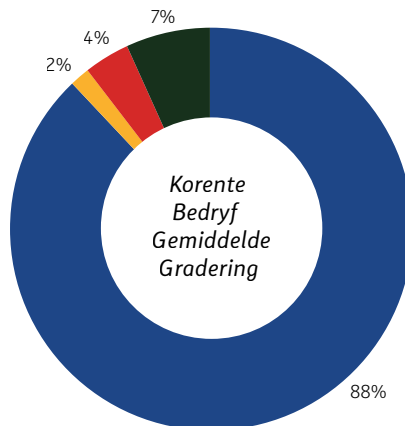
Tabel 10: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir Korente-rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne⁴⁵

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
KORENTE (ALLE GROOTTES)	89%	1%	4%	6%	31 191	18 000	4 000	-	28 125	347
JUMBO	-									
BOLD	-									
MEDIUM	89%	1%	4%	6%	31 191	18 000	4 000	-	28 125	347
SMALL	-									

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 24: Korente Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep⁴⁴

■ KEUR ■ STD ■ IND ■ VGW

Figuur 25: Korente Gemiddelde Gradering vir die Bedryf⁴⁶

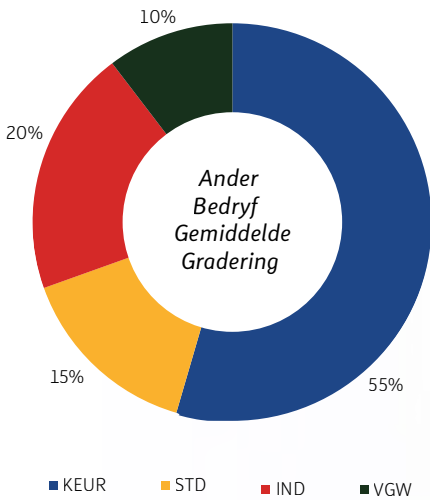
⁴⁵ (Frudata, 2026)

⁴⁶ (Raisin SA Berekeninge, 2026)

'Ander' Rosyntjie Tipies 2025

Tabel 11: Gemiddelde gradering (%) en uitbetaling (Rand / ton) vir 'Ander' -rosyntjies, vir Frudata studiegroep tonne⁴⁷

PRODUKTIPE	GRADERING %				UITBETALING (GEM)					
	KEUR	STD	IND	VGW	KEUR	STD	IND	VGW	GEM (R/T)	# Tonne
ANDER (ALLE GROOTTES)	55%	15%	20%	10%	42 025	32 724	4 000	-	28 628	389
JUMBO	40%	20%	27%	13%	47 060	33 288	4 000	-	26 657	277
BOLD	96%	1%	1%	1%	36 959	15 000	4 000	-	35 799	72
MEDIUM	79%	5%	7%	9%	35 511	23 602	4 000	-	29 360	41
SMALL										

Figuur 26: 'Ander' Gemiddelde Gradering vir die Studiegroep⁴⁶

For us, forwarding business also means:

When it comes to — **FOOD PRODUCTS** — and agriculture

only the best solutions are **ON THE TABLE.**

As a global freight forwarding company with a proud tradition, FMS is your passionate logistics partner. With our knowledge and experience, you benefit from customized logistics solutions, sustainable services, and the analysis and optimization of your supply chains. We take you further and make things uncomplicated – through our digital solutions and in direct dialogue.

Operating out of **Cape Town, Port Elizabeth and Durban**, we offer reliable **sea freight, export packing, and customs clearing services** to ensure your agricultural and food products reach global markets efficiently and safely.

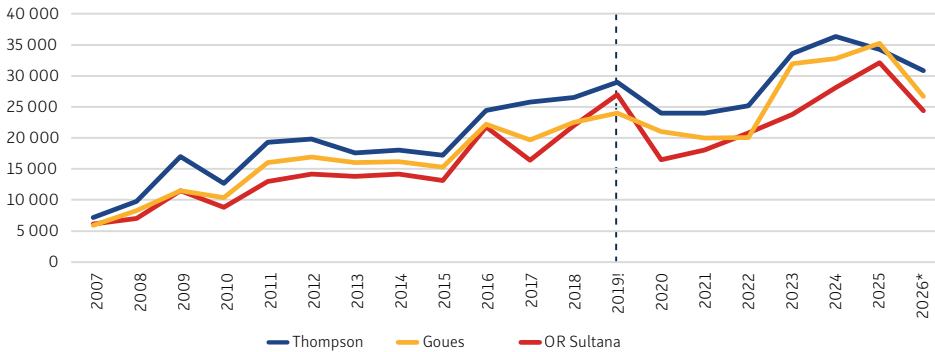

Produksie, droogverhoudings en pryse

Die onderstaande grafiek (Figuur 27) toon die afgelope 20 jaar se produsente geweege gemiddelde pryse vir Thompson-, Goldens-, en OR rosyntjies aan.

Die grafiek toon 'n opwaartse langtermyn prystendens oor die algemeen. Dit is ook duidelik dat daar 'n sterk positiewe korrelasie tussen die onderskeie droogprodukte bestaan.

Figuur 27: Langtermyn GG prystendens (2006 – 2025)^{48 49 50}

/// 48 (Fruidata, 2026)

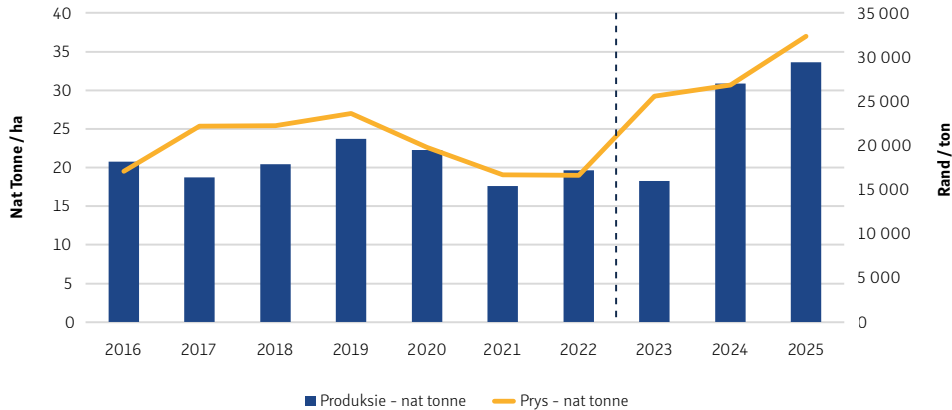
/// 49 !Raisins het afgestam van die DTI

/// 50 *Projeksie (Raisin SA Berekeninge, 2026)

Figuur 28 dui die gemiddelde produksie en geweege gemiddelde prys vanaf 2016 tot 2025 aan. Tussen 2016 tot 2019 was daar 'n neiging tot hoër prysrealisasie, wat hoofsaaklik deur twee faktore gedryf was, naamlik die verswakte Rand (Figuur 29) en 'n hoër internasionale prys wat die plaaslike prys ondersteun het (Tabel 12). Pryse het egter gedaal in 2019, maar daar was 'n positiewe ommekeer sedert 2023.

Volgens die studiegroepdata vir 2025 was die gemiddelde vars druiwe per hektaar geproduseer 33,6 ton per hektaar. Die ooreenstemmende droë ton per hektaar vir 2025 is 8,4 ton per hektaar, wat dus 'n droogverhouding van 4:1 (vars:droog) impliseer. Die produksievlakke (ton/ha) vir die studiegroepe, is steeds in lyn met die hoogste vlakke oor die afgelope dekade.

Figuur 28: Nat Produkpryse en produksie-vlakke⁵¹

Die 2025 seisoen het uitstekende produksie teweeggebring. Tabel 12 toon die vernaamste droogdruive-produkte, met die gemiddelde pryse per graad, die gemiddelde prys realisasie (2024-2025) en die jaar-op-jaar groei per produk (vir die Frudata studiegroep). Die verbeterde prys realisasie het wel 'n positiewe jaar-op-jaar groei teweeggebring.

Tabel 12: Gemiddelde prys per gradasie, gemiddelde prys realisasie (2025 & 2024)⁵²

Produk (tipe)	KEUR	STD	IND	VGW	GEM R/kg 2025	GEM R/kg 2024	JoJ Groei
Thompson Seedless	36 767	21 867	4 000	-	32,10	25,49	26%
Goues	41 305	28 680	4 000	-	34,28	30,74	11%
Flame	34 841	17 889	4 000	-	31,16	22,95	36%
SA Sultana	35 436	18 193	4 000	-	31,15	19,10	63%
OR	40 696	33 453	4 000	-	35,27	25,96	36%
Korente	31 191	18 000	4 000	-	28,13	22,34	26%
Ander	42 025	32 724	4 000	-	28,63	21,49	33%

51 (Vinpro, 2022) (Frudata, 2026)

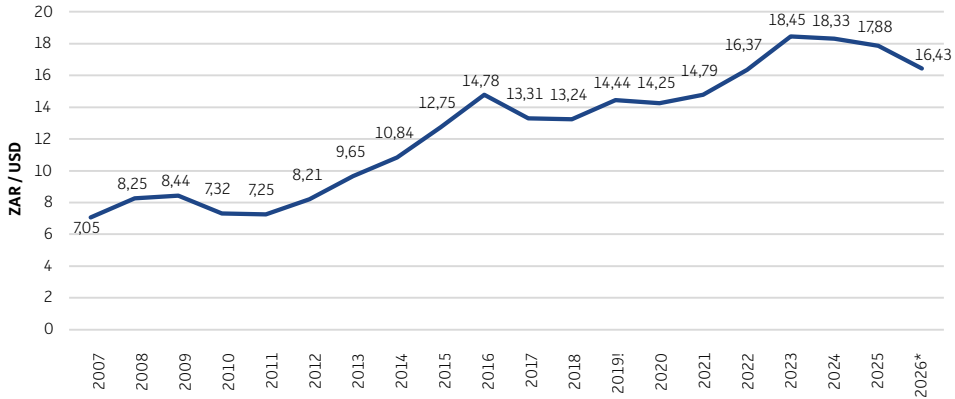
52 (Frudata, 2026) (Raisin SA Berekening, 2026)

Die voordeel van die swakker Rand word gereflekteer in die Rand-waarde (produkpryse) wat droogdruifprodusente gerealiseer het, soos getoon in Tabel 13. Die vraag na rosyne, asook mededingende produk van ander oorsprong, moet egter ook in ag geneem word.

Die wisselkoers het ongetwyfeld 'n positiewe bydrae gelewer tot die inkomste realisering. In 2025 was ongeveer 70% van die Suid-Afrikaanse produk bestem vir die buitelandse mark, waar die produk in Amerikaanse dollars verhandel word. Dus met die swakker Rand was daar meer dollars ingevorder. Vanaf 2023 het die Rand effens versterk na 'n gemiddelde R1788 in 2025 teenoor die R18,45 in 2023. Die Rand het verder versterk na 'n gemiddelde R16,43 vir 2026 sover.

Figuur 29: Gemiddelde wisselkoers per jaar⁵³

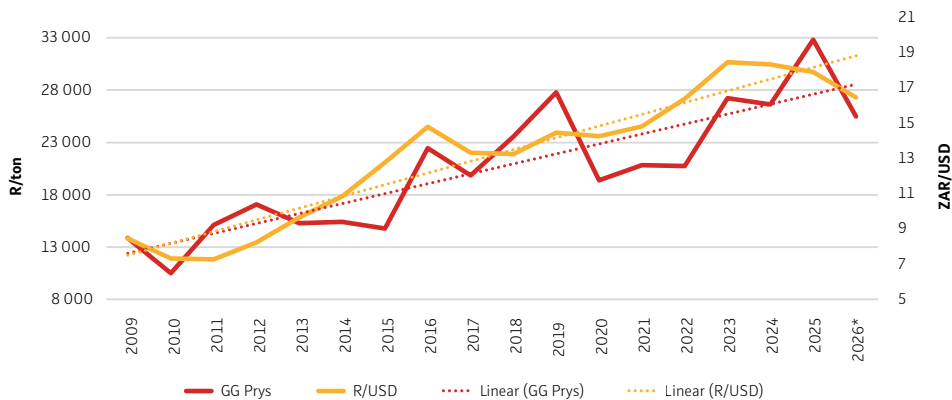

Die Tabel 13 som die geweegde gemiddelde pryse vir Thompson-, Goldens-, SA-, en OR sultana droogdruive op oor die afgelope 5 jaar. Die geweegde gemiddeld word aangedui met die jaar-op-jaar groei, wat bereken is as 23% vir 2025.

Tabel 13: Geweegde Gemiddelde Produkpryse T/ton (5 Jaar)⁵⁴

Jaar	Thompson	Goldens	SA sultana	OR sultana	GG Pryse	% JoJ
2021	18 000	24 000	18 500	20 000	20 825	8%
2022	20 805	25 215	16 844	20 059	20 731	0%
2023	23 785	33 605	19 617	31 990	27 222	31%
2024	28 081	36 363	26 166	32 782	26 639	-2%
2025	32 098	34 277	31 149	35 267	32 811	23%
2026 ⁵⁵	24 329	30 850	22 921	26 681	25 467	-22%

Figuur 30 demonstreer die verwantskap tussen die Rand/US dollar wisselkoers en die per-ton plaashek pryse. Daar is 'n positiewe verwantskap, dus is dit duidelik dat wanneer die rand verswak, styg die rosyntjie pryse as gevolg daarvan dat die Rand waarde van die uitvoere meer werd is. Alhoewel daar 'n positiewe verwantskap is, is dit nie 'n perfekte korrelasie nie, omdat daar ander faktore is wat ook die pryse beïnvloed.

Figuur 30: Korrelasie tussen prys en wisselkoers⁵⁶

54 (Frudata, 2026) (Raisin SA Berekening, 2026)

55 *Projeksie 31 Maart 2026 (Raisin SA Berekening, 2026)

56 (Raisin SA Berekening, 2026) (SARB, 2026)

nexus^{AG}
CUSTOMISED CROP SOLUTIONS

Nexus^{AG} bied pasgemaakte gewasbestuuro oplossings

**WAT PLANTGESONDHEID VERSTERK,
OPBRENGSTE BEVORDER
EN ONS KLIËNTE SE VOLHOUBARE
LANDBOUSUKSES ONDERSTEUN**

KONTAK ONS VIR MEER INLIGTING

 021 860 8040 www.nexusag.net

Bedryfsinkomste, gelykbreek en sensitiwiteitsanalise

Droogdruiw inkomste en marges

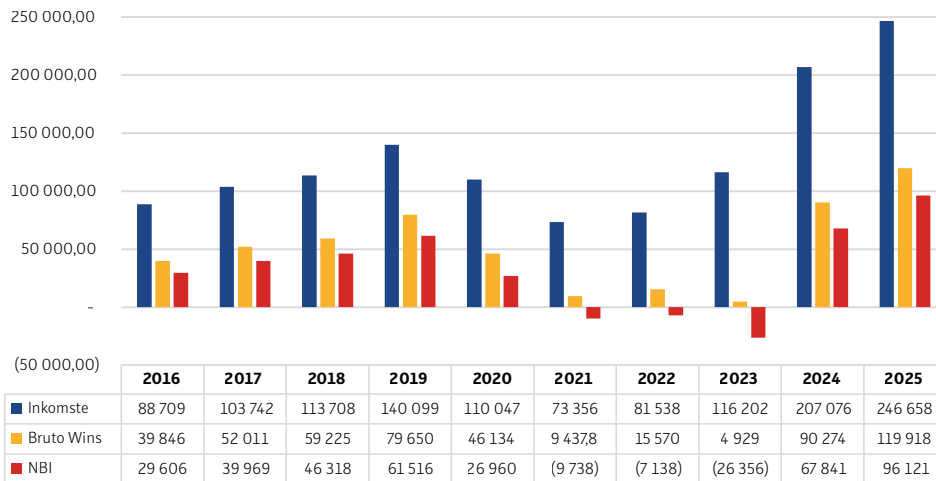
Die onderstaande Figuur 31 toon die afgelope tien jaar se gemiddelde inkomste asook bruto wins en netto boerdery inkomste per hektaar vir die bedryf.

Soos reeds aangedui, het die verswakking van die Rand teenoor die Amerikaanse dollar en 'n hoër prys bygedra tot verhoogde inkomste van produsente in die droogdruiwbedryf die afgelope paar jaar.

Sedert 2020 is negatiewe groei gesien vir 2021 – 2023. Die gemiddelde NBI het afgeneem van ongeveer R61 516/ha (2019) tot 'n verlies van R26 356/ha vir 2023 – die laagste punt tot datum. 2024 het weer broodnodige verligting gebring met 'n NBI van R67 841/ha, wat verder verbeter het na R96 121/ha in 2025.

Frudata terme definisies

- **Inkomste:** is die geweege gemiddelde prys op die draende hektare
- **Bruto Wins:** die wins na kontantuitgawes (direkte produksiekoste)
- **Netto Boerdery Inkomste:** die wins na die voorsiening vir vervangings

Figuur 31: Bedryfsinkomste⁵⁷

57 (Vinpro, 2022) (Frudata, 2026)

Gelykbreek

Opbrengs en goeie kwaliteit is uitgewys as sleutelfaktore tot die suksesvolle ekonomiese produksie van rosyntjies.

Vir die 2019 en 2020 produksie-seisoene, was daar weselike verbetering in die gemiddelde produksie vanaf 2018 (Tabel 14), met 'n toename in produksie van 20,31% en 0,53% onderskeidelik (jaar-op-jaar groei). Na 2020, het die opbrengs egter afgeneem, met ongunstige weertoestande wat produksie negatief beïnvloed het in die Oranjerivier (grootste produksie area). 2024 was 'n uiters geseënde jaar, met baie hoë produksie en 'n jaar-op-jaar groei van 69,3% vanaf 2023. Die gemiddelde tonne per hektaar vir 2025 se studiegroep was 8,4 ton/ha, wat 'n 8,81% groei is vanaf 2024.

Tabel 14: Gemiddelde produksie per hektaar⁵⁸

Jaar	GEM Droë T/Ha	JoJ %
2017	5,01	-
2018	4,75	-5,3%
2019	5,71	20,3%
2020	5,74	0,5%
2021	4,91	-14,5%
2022	4,96	1,0%
2023	4,56	-8,1%
2024	7,72	69,3%
2025	8,40	8,8%

Tabel 15 toon die vereiste inkomste per hektaar vir gelykbreek, oor 'n spektrum van hipotetiese 'koste-strukture' wat op plaasvlak kan voorkom. Dit verteenwoordig dus 'n reeks van kostestrukture, gebaseer op die gemiddelde kostestruktuur van R150 537 (Tabel 17). Gelykbreek, in hierdie geval, sluit in vervanging vir kapitaalitems.

As voorbeeld dui die gekleurde area van 4,5 ton per hektaar die nodige Rand per kilogram realisasie, in die geval dat die koste-struktuur R150 537/ha is. Teen 'n gemiddelde opbrengs van 4,5 ton per hektaar (gelykstaande aan die bedryfsgemiddeld van 2023), word 'n prys realisasie van R33,45 per kilogram benodig.

Met 'n toename in die gemiddelde opbrengs na 8,5 ton per hektaar, en by 'n onveranderde koste-struktuur, daal die gelykbreekprys na R1771 per kilogram. Dit dui daarop dat verhoogde produksie 'n beduidende invloed het op die minimum prys wat benodig word om gelyk te breek, en gevolglik 'n positiewe impak het op netto boerdery-inkomste (NBI). Producente kan dus wesenlike waarde op plaasvlak toevoeg deur die produksie van droë ton per hektaar te verhoog, mits dit nie ten koste van kwaliteit geskied nie.

Tabel 15: Gelykbreek analise⁵⁹

Totale koste per hektaar (R/ha)	125670	132284	139247	150537	161827	169919	1784145
Droë t/ha	Gelykbreek Prys (R/kg)						
3,5	35,91	3780	39,78	43,01	46,24	48,55	50,98
4	31,42	33,07	34,81	37,63	40,46	42,48	44,60
4,5	27,93	29,40	30,94	33,45	35,96	37,76	39,65
5	25,13	26,46	27,85	30,11	32,37	33,98	35,68
6,5	19,33	20,35	21,42	23,16	24,90	26,14	27,45
7	17,95	18,90	19,89	21,51	23,12	24,27	25,49
7,5	16,76	17,64	18,57	20,07	21,58	22,66	23,79
8	15,71	16,54	17,41	18,82	20,23	21,24	22,30
8,5	14,78	15,56	16,38	17,71	19,04	19,99	20,99
9	13,96	14,70	15,47	16,73	17,98	18,88	19,82
9,5	13,23	13,92	14,66	15,85	17,03	17,89	18,78
10	12,57	13,23	13,92	15,05	16,18	16,99	17,84

59 (Frudata, 2026) (Raisin SA Berekening, 2026)

Sensitiwiteitsanalise

'n Sensitiwiteitsanalise word voorgestel in Tabel 16.

Die tabel toon die bruto inkomste per hektaar wat moontlik gerealiseer kan word teen verskeie opbrengste per hektaar en met verskeie gemiddelde prys (GG vir alle gradasies ingesluit) realisasie per hektaar.

As voorbeeld is dit moontlik om R258 900 per hektaar inkomste te genereer indien 8 ton gedroog kan word teen 'n gemiddelde prys realisasie van R32,36 per kilogram.

Tabel 16: Sensitiwiteitsanalise⁶⁰

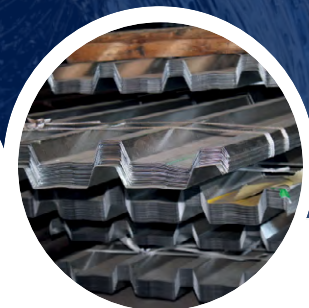
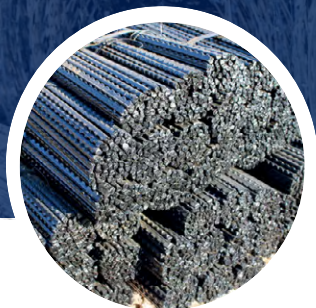
Gem. Prys/ KG	23,59	26,21	29,13	32,36	35,60	39,16	43,07
Gem. Opbrengs /ha in R'000							
3	70,78	78,64	87,38	97,09	106,79	117,47	129,22
4	94,37	104,85	116,50	129,45	142,39	156,63	172,30
5	117,96	131,07	145,63	161,81	177,99	195,79	215,37
6	141,55	157,28	174,75	194,17	213,59	234,95	258,44
7	165,14	183,49	203,88	226,53	249,19	274,11	301,52
8	188,74	209,71	233,01	258,90	284,79	313,26	344,59
9	212,33	235,92	262,13	291,26	320,38	352,42	387,66
10	235,92	262,13	291,26	323,62	355,98	391,58	430,74
11	259,51	288,35	320,38	355,98	391,58	430,74	473,81
12	283,10	314,56	349,51	388,34	427,18	469,90	516,89

MACSTEEL
EXPRESS

UPINGTON

054 88 000 89

**OVER 120
YEARS OF
STEEL
INDUSTRY
EXPERIENCE**

AGRICULTURE SOLUTIONS

We are aiming to support the agricultural sector with reliable steel solutions, quality products, and dependable service — helping farmers build, protect, and grow with confidence.

054 88 000 89

express.upington@macsteelexpress.co.za

SUPPLIERS OF

- ✓ *Steel & Metal Products*
- ✓ *Tools and accessories*
- ✓ *Paint, brushes and enamel*
- ✓ *Delivery services available*
- ✓ *Expert advice and service*
- ✓ *Supports projects of all sizes*

Beste teenoor die bedryfsgemiddeld

Die bedryf bestaan uit twee hoofproduksie gebiede, naamlik die Oranjerivier (Noord-Kaap) en Olifantsrivier (Wes-Kaap).

Daar moet egter gemaak word dat die volgende inligting geensins langtermintendense voorstel nie, maar beperk is tot 'n enkele seisoen.

Die Oranjerivier-produksiegebied produseer ongeveer 82% van alle droogdruive in Suid-Afrika, met ongeveer 16% wat in die Olifantsrivierstreek geproduseer word, met die balans wat ingevoer word vanaf Namibië of geproduseer word in ander gebiede.

Marge-analise

In hierdie gedeelte word die marges van die gemiddeld teenoor die top 3rde van die Oranjerivier area aangedui vir 2024 en 2025.

In 2025 het die top-derde 19% hoër produksie gerealiseer sowel as 3% hoër pryse. Dit het tot die gevolg dat die top-derde 'n wesenlike hoër inkomste het van 27%. Buiten hierdie faktore is die koste-beheer ook 10% beter. Gesamentlik maak hierdie faktore 'n beduidende verskil in die NBI van 83%.

Tabel 17: Marge-analise Gemiddeld teenoor Top 3 oor 2 Jaar⁶¹

	2025			2024		
	GEM	Top 3	% Diff	GEM	Top 3	% Diff
Produksie (Nat tonne)	33,60	39,92	19%	30,86	36,92	20%
Prys (Droe Tonne)	8 091	8 306	3%	6 710	6 855	2%
Inkomste	246 658	313 771	27%	207 076	241 669	17%
Kontantuitgawes	126 740	114 366	-10%	116 802	97 798	-16%
Bruto Wins	119 918	199 405	66%	90 274	143 871	59%
Voorsiening vir Vervanging	23 797	23 797	0%	22 433	22 433	0%
NBI	96 121	175 608	83%	67 841	121 438	79%

Kostestruktuur

Gegewe Tabel 18 is elk van die onderskeie kostelyne.

Die inligting toon 'n gemiddelde syfer vir die bedryf, sowel as syfers vir die gemiddelde, beste, middel en onderste produsente gebaseer op die tonne/hektaar wat elke kategorie produseer.

Daar is relatiewe kostestruktuur verskille, tussen die gemiddelde en beste produsente waargeneem vir die 2025 produkseisoen. Dit beklemtoon egter weereens die belangrikheid van produksie en kwaliteit, wat basies die enkel grootste uitwysing is.

Tabel 18: Kostestruktuur vir studiegroep deelnemers⁶²

	Oranjerivier				Olifantsrivier
	GEM	BESTE	MIDDEL	ONDER	GEM
Droë Tonne/Hektaar	8,40	9,98	8,39	6,71	9,71
Direkte koste	17 025	16 948	19 098	15 226	20 735
Bemesting	9 409	11 673	9 339	7 244	13 064
Spuitstof	7 616	5 275	9 759	7 982	7 671
Lone + Salarisse	64 991	55 322	70 203	69 796	48 475
Lone	49 249	41 049	55 561	51 610	31 434
Salarisse	15 742	14 273	14 642	18 186	17 041
- Salarisse produksie	7 561	7 084	6 705	8 806	9 908
- Salarisse admin	3 208	2 520	3 123	3 964	3 658
- Salarisse bestuur	4 973	4 669	4 814	5 416	3 475
Meganisasie	19 879	18 548	21 376	19 838	28 671
Kontrak werk	796	668	431	1 253	-
Onderhoud & herstel	12 498	12 155	14 072	11 413	20 418
Brandstof	6 585	5 725	6 873	7 172	8 253

	Oranjerivier				Olifantsrivier
	GEM	BESTE	MIDDEL	ONDER	GEM
Admin kostes	7 614	6 680	9 775	6 577	6 615
Administrasie	4 842	4 242	6 294	4 119	2 996
Versekering en lisensies	2 772	2 438	3 481	2 458	3 619
Algemene uitgawes	17 231	16 869	20 729	14 422	15 888
Elektrisiteit	10 495	10 167	13 273	8 304	10 681
Waterkoste	2 689	1 834	3 199	3 068	3 058
Diverse uitgawes	1 904	2 171	2 478	1 123	2 149
Oesversekering	2 143	2 697	1 779	1 927	-
Totale kontantuitgawes	126 740	114 367	141 181	125 859	120 385
Waardevermindering	23 797	23 797	23 797	23 797	23 797
Totale produksie koste	150 537	138 164	164 978	149 656	144 182
Kontantuitgawes R/ton	15 088	11 460	16 827	18 757	12 393
Totale uitgawes R/ton	17 921	13 844	19 664	22 303	14 843

Alhoewel klimaat in 'n spesifieke seisoen 'n dramatiese impak mag hê op 'n produsent se prestasie, veral ten opsigte van bemarkbare volumes en produkkwaliteit, is daar wel diegene wat ondanks die voorgenoemde goed presteer.

Daar moet ook gelet word op die produksieprestasie per kultivar, soos weergegee in Tabel 18. Die verskille in opbrengs het 'n wesenlike invloed op die bedryf en beplanning, aangesien die samestelling van die kultivars wat tot en met die einde van 2025 aangeplant is, 'n belangrike rol speel in die bepaling van totale produksie en bemarkbaarheid.

Die produksiestygings dui op wesenlike beter weersomstandighede, en beklemtoon die belang van kultivarkeuses in terme van opbrengspotensiaal en markaanvraag. Hierdie inligting is veral relevant vir toekomstige beplanningsbesluite oor kultivarvervanging en uitbreiding.

Tabel 19: Opbrengs per kultivar & bedryfsamestelling⁶³

	Gemiddeld T/ha			% van Bedryf Aanplantings	
	2025	2024	2023	2025	2024
Flame	10,36	11,03	5,47	4%	4%
Merbein	8,42	7,68	4,24	43%	42%
Selma Pete	8,92	9,06	4,92	19%	13%
Sugra 39	11,30	10,18	6,33	6%	5%
Sultana/Thompson	4,80	6,63	3,71	18%	23%
Ander	-	-	-	10%	13%

AAMP

AGRICULTURE AND AGRO-PROCESSING MASTER PLAN

INCLUSIVE, COMPETITIVE, JOB-CREATING, SUSTAINABLE AND GROWING AGRICULTURAL SECTOR

Department of Agriculture, Land Reform and Rural Development
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NAMC
NATIONAL AGRICULTURAL MARKETING BOARD

30 YEARS OF DEMOCRACY

2030 NDP
NEW DEMOCRACY PARADISE

ACCESS AAMP PORTAL HERE:
www.namc.co.za/aamp

Die volgende opsomming in Tabel 19 poog om die vyf mees kritiese suksesfaktore te identifiseer, 'n kort beskrywing te gee en die impak daarvan onder die bedryf se toppresteerders te bespreek.

Tabel 20: Suksesfaktore van Toppresteerders⁶⁴

Faktor	Kort beskrywing	Impak
Deeglike beplanning en rekordhouding	Volg 'n holistiese plan, wat oor tyd kwantifiseerbaar is. Daar moet goeie stelsels in plek wees met die nodige meetpunte sodat effektiwiteit bepaal kan word.	Koste-effektief en verbeter produksie
Vernuwing van wingerde	Die vernuwing van wingerdblokke is kardinaal tot die sukses van die top derde produsente. Verhoogde opbrengste, beter droogverhouding, beter reënbestandheid, 'n vroeër/later produksietydsgleuf is van die voordele geassosieer met vernuwing van wingerde. Op gevestigde blokke word moeite gedoen deur blokke oordeelkundig te bestuur met goeie spuit- en kunsmisprogramme.	Verhoog produksie
Belê in infrastruktuur (droogfasiliteite)	Baie droogdruieweprodusente het wel vernuwe ten opsigte van hoër draende kultivars. Daar word selfs uitstekende "nat" druiwe geproduseer, maar hierdie aksies gaan soms verlore weens 'n gebrek aan infrastruktuur wat byhou met volumes geproduseer. Droogbaanoudits en ander voedselveiligheidsmaatreëls is krities om marktoegang vir die toekoms te verseker en geniet aandag onder veral die top derde produsente.	Verbeter produkkwaliteit en bevorder voedselveiligheid
Konstante vernuwing van prosesse	Deur middel van innovasie van bestuurspraktyke onder top-derde produsente word die volhoubaarheid vir die toekoms verseker sodat ons steeds as 'n top-produserende internasionale droogdruive produksiegebied beskou kan word.	Koste-effektief en verbeter produksie
Besluitneming	Ingesteldheid moet reg wees – dit is die eenvoudige beginsels wat 'n wesentlike verskil maak. Besluitneming en die akkurate uitvoer daarvan is krities tot die bestuur van risiko's, veral al in oestyd wanneer omstandighede vinnig kan verander.	Verhoog prestasie van besigheid ⁶⁴

Bron: DWPO – Tegniese Komitee (2019)

Kapitaalluitleg vir Vestiging van Rosyntjiedruiwe

Vestigingsmodel 2026

Binnegronde per hektaar⁶⁵

Grondvoorbereiding		Totaal
Laser	-	8 500
NVT	Vervoer van masjinerie uitgesluit	-
Kruisdol D6	-	19 650
Diesel verbruik	40% -	11 260
Totaal		39 410

Chemiese regstelling	Hoeveelheid gebruik (t/ha)	Prys per eenheid	Totaal
Gips / ton	2,00	750	1 500
Nematode behandeling (Nemacur)	Nee	-	-
Neem van grondmonsters (@2 monsters/ha)	Ja	364	727
Totaal	-		2 227

Besproeiing	Hoeveelheid gebruik	Prys per eenheid	Totaal
Vloed	-		35 000
Ry-spasiering (m)	3	-	
Trekker slootgrawer (Grawe van slote @ 10 ure/ha)	Nee	-	
Laser van grond (@10 ure/ha)	Nee	*Gelykmaak *Dreinerings uitgesluit	-
Diesel verbruik	60%	-	
Arbeid - indien mikro- of drupstelsel (Man ure)		-	
Totaal			35 000

Grondvoorbereiding			Totaal
Priestelsel	Pale gebruik	Prys per eenheid	Totaal
Gewelstelsel met 3 vlegdrade en 2 loofdrade aan elke kant	-	-	131 000
Arbeid - Priestelsel oprigting (man ure)	1 500	28,79	43 185
Totaal	-		174 185
Plantmateriaal	Hoeveelheid gebruik	Prys per eenheid	Totaal
Kultivar Merbein op 143B			
Plantafstand in die ry 1.5m	2 222	38,36	85 236
Dekplastiek - Nee			
Arbeid - plant van stokke	2 222	6,00	13 332
Totaal	-		98 568
TOTALE VESTIGINGSKOSTE	-		349 390

Vestigingsmodel 2026

 Buitegrond per hektaar⁶⁶

Grondvoorbereiding			Totaal
Aksie gebruik:			
NVT	Vervoer van masjinerie uitgesluit		-
Rip met bulldozer (D9 gronde - kruis 1.2meter)	-		39 655
Diesel verbruik	40%	-	15 862
Totaal			55 517
Chemiese regstelling	Hoeveelheid gebruik (t/ha)	Prys per eenheid	Totaal
Gips	2,00	750	1 500
Nematode behandeling (Nemacur)	Nee	-	-
Neem van grondmonsters (@2 monsters/ha)	Ja	364	727
Totaal	-		2 227
Besproeiing	Hoeveelheid gebruik	Prys per eenheid	Totaal
Tipe stelsel:			
Mikro (Roteerder) op pen met sagte pypie	-		40 443
Ry-spasiering (m)	3	-	
Trekker slootgrawer (Grawe van slote @ 10 ure/ha)	Nee	-	3 400
Laser van grond (@10 ure/ha)	Nee	*Gelykmaak *Dreinerings uitgesluit	-
Diesel verbruik	40%		1 360
Arbeid - indien mikro- of drupstelsel (Man ure)	390	28,79	11 228
Totaal			56 431

Grondvoorbereiding				Totaal
Priestelsel	Pale gebruik	Prys per eenheid	Totaal	
Tipe stelsel:				
Gewelstelsel met 3 vlegdrade en 2 loofdrade aan elke kant		-	131 000	
Arbeid - Priestelsel oprigting (man ure)	1 500	28,79	43 185	
Totaal		-	174 185	
Plantmateriaal		Hoeveelheid gebruik	Prys per eenheid	Totaal
Kultivar Selma Pete op Ramsey			-	
Plantafstand in die ry 1.5m	2 222	41,65	92 546	
Dekplastiek - Nee			-	
Arbeid - plant van stokke	2 222	6,00	13 332	
Totaal			105 878	
TOTALE VESTIGINGSKOSTE			-	394 238

VISION

Enabling a skilled and prosperous agriculture sector

MISSION

To increase access to relevant skills that are impact-driven through strategic partnerships and credible research, leading to inclusive economic growth

AgriSETA's matchmaking platform, connecting job-seekers and employers in the agricultural sector

Available on:

www.agriseta.co.za

Contact Information:

Tel: +27 12 301 5600

Email: info@agriseta.co.za

Physical Address:

Arcadia House, 529 Belvedere Street, Arcadia, 0083

Anti-Corruption Hotline:

The Hotline Toll free: 0800 101 070

@AgriSETA

@agri_seta

@agriseta_

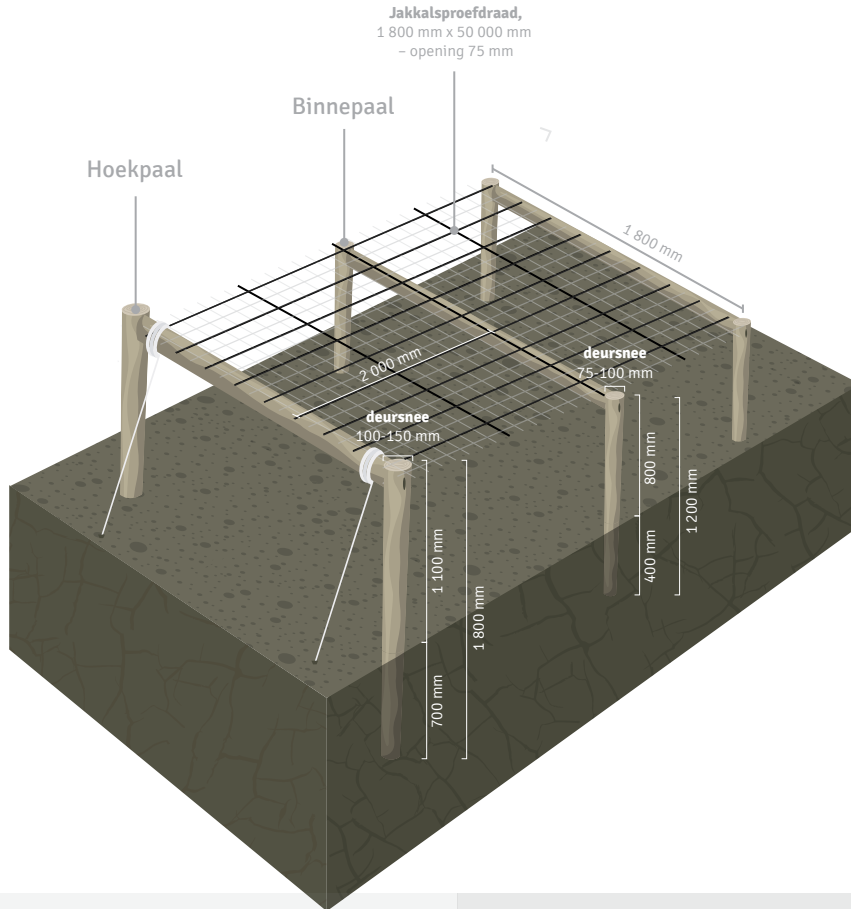
@AgriSETA

@agriseta_

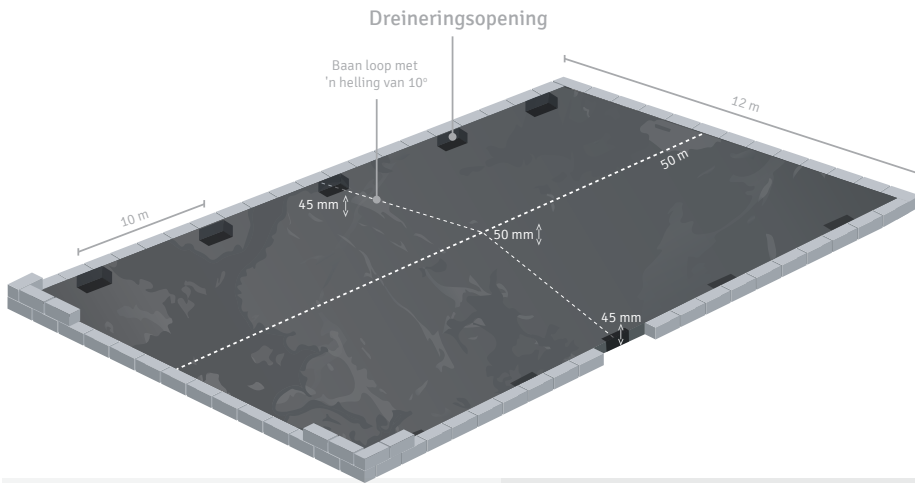

Droogbane

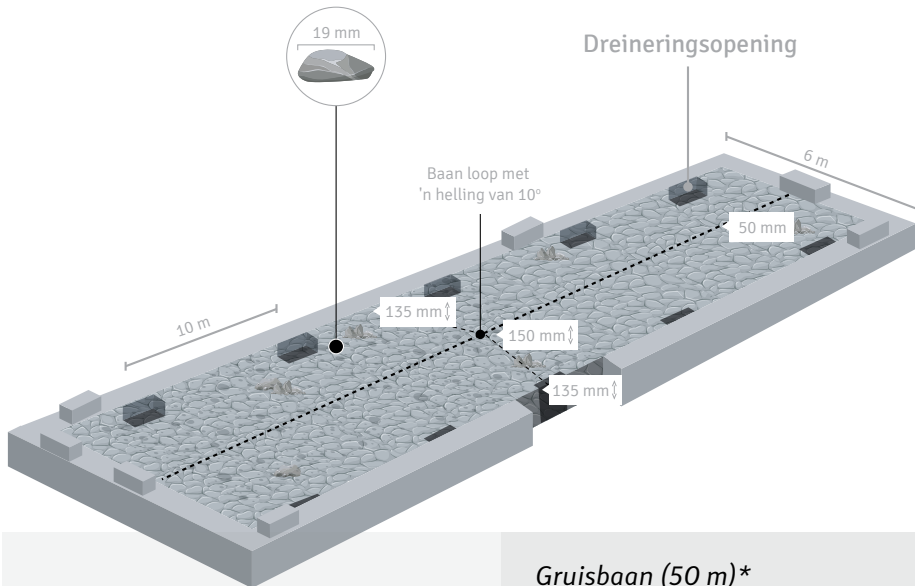
1.8 m Thompson rakkie (50 m)*
R155/m²

Kontak Raisins SA kantoor vir 'n gedetailleerde uiteensetting van die kostes per vierkante meter.

Sementbaan "ready mix" (50 m)*
R140/m²

Kontak Raisins SA kantoor vir 'n gedetailleerde uiteensetting van die kostes per vierkante meter.

Gruisbaan (50 m)*
R87/m²

Kontak Raisins SA kantoor vir 'n gedetailleerde uiteensetting van die kostes per vierkante meter.

* die skadunet wat gebruik word het ook 'n effek op die finale koste. In hierdie kostestruktuur is 40% digtheid nette gebruik (50mx3m).

Baie dankie AAN ONS BORGE

Platinum

Goud

Silwer

Brons

Partner

MACSTEEL EXPRESS

Raisins

South Africa

Adres:

Groenpuntweg 9, Kantoor 1, Keidebees

Kontaknommer:

054 495 0283

E-pos:

admin@raisinsa.co.za